

MAGYAR FALU

ALAPÍTOTTA: NAGYATÁDI SZABÓ ISTVÁN

Szerkesztőség és kladóhivatal:
VI., RÓZSA-U. 111., II. EMELET
Postai csekk száma: 45.324

Telefonszám: Automata 238-08

FÜGGETLEN POLITIKAI, TÁRSADALMI
ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: ZSIRKAY JÁNOS

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre 10.— pengő

Félévre 5.— pengő

Megjelenik hetenként egyszer

A római út

(P) Gömbös Gyula miniszterelnök kedden este Rómába utazott, hogy meglátogassa Mussolinit. Ismerve a miniszterelnököt, hisszük, hogy e pár nap alatt nemcsak udvariassági aktusokat végez, hanem belenéz az olasz rendszerbe is, amely naggyá tette Itáliát.

Egykori elődje, Bethlen István is nagy szeretettel utazott Rómába. El kell ismernünk, hogy az olasz-magyar barátság kimélyítése az ő érdeme, de látóköre nem igen terjedt túl az udvariassági és baráti papíron. A fasizmustól eltanulta a módszereket, hogyan lehet sokáig a nemzetet uralkodni, de a lényegét nem tanulta meg. Nem vette észre, hogy az erős hatalmon túl népies politika is van ezen a földön, amelynek nyomában jólét, bizalom és határtalan lelkesedés fakad. Míg ott a tíz esztendő csodálatosát alkotott, addig itt irtózatot rombolást vitt bele a lelkebe. Ott fanatikus hit, itt kétségbeejtő közöny maradt a nyomában. S ez bekövetkezett volna akkor is, ha nem jön a gazdasági válság, mert uralma nem hozott semmi újítást, sőt szomorúan tapasztaltuk, hogy a letűnt világ erőszakos konzerválása volt a főcél.

Ne higye senki, hogy Gömbös Gyula kormányát csak azért fogadta oly nagy lelkesedéssel a magyar nép, mert kormányváltást jelent, hanem azért, mert tetteket vár tőle. Leépítését várja a tespedő multnak és felépítését egy népies, új világnak. Borzalmas visszahatást keltene, ha a Gömbös-kormány is csak a szónoklatokban élné ki magát s nem bontaná le mindazt, ami korhadt, idejétmúlt.

Mi hiszünk Gömbös Gyula szavaiban s tudjuk, hogy amit mond, azt igyekszik is megvalósítani. Éppen ezért örülünk, hogy első útja Rómába vezetett. Nyitottszemű politikus sehol sem tanulhat annyit, mint Mussolini új Olaszországában.

A napokban olvastuk éppen, hogy Mussolini milyen csodálatos következtetéssel hajtott végre az agrárreformot. Milliós és milliós hektár területeket varázsolt termővé s ott most a kisgazdaságok százazrei virulnak. Politikájának a legsarkalatosabb pontja az volt, hogy visszavezesse a földhöz azokat, akiket onnét a régi nyomorúság elszakított. A hadviseltek hathónapos gazdasági tanfolyamot végeztek s aki ezen elsajátította a gazdasági szakismereteket, azonnal megkapta a maga 10—20—30 hektáros földjét. Az elmúlt tíz esztendő óriási fejlődést eredményezett az olasz kék ég alatt, tehát nem csoda, ha az egész nemzet rajongva néz megmentőjére, nemzeti hőisére.

Gömbös Gyula bizonyára nem azért ment ki, hogy a fasizmus külsőségei el-

vakítsák, hanem azért, hogy hozza magával a lényegét is. Meglátja, hogy mily csodát tud művelni egyetlen ember, ha népének lelkével összeforr.

Ezek az alkotni vágyó tulajdonságok Gömbös Gyulában is megvannak. Tudjuk, hogy ezer és ezer titkos ellenséggel

kell neki megküzdenie, olyanokkal, akik látszólag körülhúzódnak a hatalom zsámolyát, de hisszük, hogy éles szeme lát a szítán s újításaival, alkotásaival széttagozza ezeket a hidrafejeket. S ha hozza az alkotás politikáját, látni fogja, hogy a magyar nemzet egy emberként

sorakozik zászlója alá. Mert a nemzet a tespedés helyett ütemes életet, nagy nemzeti megújítást akar. Ha nem lehet ezt az olasz módszerekkel megvalósítani, valósítsa meg magyar módszerekkel, csak a lényegét, az alkotást ne hagyja figyelmen kívül.

Magyar libák Bécsben

Irta: Zsirkay János

Nem is kevés libáról van szó. Közel egynegyed millióról. És ezt mind Bécsnek kellett volna megvennie és elfogyasztania, ha... Ha szabad lett volna. De nem engedték. Nem akarták. Hogy kik? Az osztrák agráriusok. Inkább hagyták, hadd menjen a drága, csaknem kétfélmillió schilling értékű áru veszendőbe. Megromlott, — kidobták. Sebaj. Legalább a magyar liba nem nyomja le a stájer libák árát s ha Bécs kétszeresen fizeti is meg a libahúst, de a magáét eszi, a maga termelőjét gazdagítja s a maga földművelésének a virágzását mozdítja elő. Így okoskodnak az osztrákok, mikor a maguk földművelő-társadalmának az érdekeiről van szó. Az az Ausztria okoskodik így, amelyet mindig ipari államnak tekint a világ, ahol a mezőgazdaság legfeljebb csak mellékhozamnak számít.

A világ bölcsői és doktoraik számtalanszor adták már nekünk azt a jó tanácsot, hogy nyujtsunk kezét a szomszédainknak, békéljünk meg velük a lehető legelőnyösebben, hogy ők is meg legyenek elégedve velünk, mink is velük, hogy aztán úgy éljünk egymás mellett, mint ha semmi rossz nem történt volna ellenünk Trianonban. Milyen pompás tanács. Csak legalább volna valaki, aki rajtunk kívül igyekezne ezt megszívlelni s meghallgatni.

No mert mi, szegény magyarok, igyekeztünk eddig jó fiúknak látszani s iparkodtunk engedelmeskedni. Letűntünk mi a németekkel is, a csehekkel is, az osztrákokkal is a zöld asztalhoz. S az eredmény? A legszomorúbb csalódás és kiábrándulás. A németek ugyan játsszák velünk szemben a jóindulatú barátságot. De csak játsszák. Mert a valóságban mindent elkövetnek, hogy a gazdasági harcban alulmaradjunk, elbukjunk, s hogy a hasznot ők húzzák az elbukásunkból. Míg a szállításkor a legrosszabb piacokat szabják meg számunkra, addig ők vígan szállítják gyártmányainkat. Míg gyümölcsöinket holmi „kukacrendelellettel” utasítják vissza határaikról, addig a magyar piacot valósággal letarolják gyári és vegyészeti készítményeikkel. Végső eredményként aztán el-érjük, hogy mi kapunk Németországtól bevitt állatainkért és terményeinkért 8

millió pengőt, mialatt ő 100 millió pengő ára gyártmányt szállít hozzánk. Ez aztán a burkolt és leplezett gazdasági megszállás. Aztán az osztrák. Az is érdekes. Még mindig csak tárgyalásban vagyunk velük, még mindig csak alkudozunk. Idestova fél év óta. A kereskedelmi szerződés megkötése sehogysikerül. Talán rajtunk múlik a dolog? Dehogyan is. A szomszédon múlik, az osztrákon múlik. No, mert a szomszéd nem kíván egyebet tőlünk, csak annyit, hogy minden beszállított osztrák áru át- és megvételét biztosítsa az állam. Ha a rendelő fél nem veszi át — mert vagy nem megfelelő, vagy nincs pénze hozzá —, fizessen az állam. A mi gabonánk, a mi gyümölcsünk, a mi jószágunk menjen oda bitangba. Ha akarják, vegyék át, ha nem akarják, ne vegyék át s romlasszák el, mint most a libákkal tették. A magyar termény, az lehet préda, az lehet bitang jószág, — de már az osztrák gyári áru, az már nem lehet. Mert az olyan féltett portéka, amiért az államnak kell kezéskednie. Így állunk mi azokkal a derék, jó szomszédokkal, akikkel a világ hatalmasságainak bölcs tanácsai szerint le kellene ülnünk a zöldasztalhoz. Köszönjük szépen a jó tanácsot, de kérni már nem igen kérünk belőle, mert nagyon is rossz tapasztalataink vannak e téren. A kecske sem barátkozhat a késsel, amelyet azért fennek élesre, hogy a nyakát szegje vele. A mi nyakunknak is kést szegeznek a mi jóbarátaink, volt fegyvertársaink. Elég rövidlátásra vallana, ha ezek után sem látnánk át a kétszínű játékon. S éppen azért, mert átlátunk, üdvözljük boldogan azt a kézfogást, amely most Rómában két nép közeli barátságát és szövetségét van hivatva megpecsételni. A Gömbös Gyula kéznyújtásában az egész magyar nemzet rokonszenve és barátsága áramlik az olasz nép felé.

Azt szokták mondani, hogy népek barátsága és szövetsége akkor a legegészségesebb és legbiztosabb, ha annak alapja minden gránitsziklánál erősebb alap: a közös érdek. Éppen ezért, mi egész szívvel, egész lélekkel kívánjuk, hogy az a szövetség, amelyet a Gömbös

és Mussolini történelmi kézfogása most pecsétel meg, — mind a két nemzetet, mind a két ország érdekét szolgálja.

Legyen már vége annak az időnek, amikor a magyar csak balekja volt idegen népek idegen érdekeinek. Éppen a Magyar Falu egészségügyi tanácsadója: Téglássy Béla képviselő tette szavá a parlamentben azt a fonák és ferde gazdasági politikát, amely az osztrák gazdát felháron látta el magyar szérummal, mint a magyar gazdát. Míg a magyar szérum literje Ausztriába szállítva 70—80 pengőbe került, addig ugyanaz a szérum a magyar gazda számára már 140 pengőért volt csak vásárolható. Hogy ezt a magyar előzékenységet és barátságot az osztrákok hogyan viszonzották, — azt látjuk a mostani kereskedelmi szerződéseknél tanúsított magatartásukból, no meg a 200 ezer liba esetéből, amelyek szemétdombra kerültek csak azért, hogy a magyar gazda valahogyan ne találjon utat a bécsi piachoz.

Ha ezek az esetek sem nyitják fel a szemünket, — akkor bizony alig találunk új utakat új boldogulásunk és új lehetőségeink felé.

Szerencsére Gömbös Gyula nyit szemé tisztán látta a helyzetünket.

Ez a tisztánlátás vezet, amikor más országok kapujánál, más népek szívével keresi a magyar boldogulás útjait.

Az egész magyar nép életérdeke, hogy szándékait siker koronázza.

Károlyi Gyula gróf kilépett az egységes pártból

Károlyi Gyula volt miniszterelnök két héttel ezelőtt lemondott székesfehérvári mandátumáról, azzal az indoklással, hogy nem óhajtott tovább részt venni a politikai életben.

A volt miniszterelnököt nem valami rózsás emlékek fűzhetik az egységespárthoz, mert a napokban bejelentette, hogy a pártból is kilép. Ezzel Károlyi Gyula gróf végleg eltűnt a magyar politikai életből, amely nem értette meg ezt a talpig becsületes puritán urat.

Mentelmi ügyeket tárgyal a képviselőház

Gömbös római úja a Ház előtt — Téglássy Béla erősen visszavágott a szocialistáknak

A képviselőház keddi ülésén nagy viharok voltak. Az elnök bejelentette, hogy Károlyi Gyula gróf miniszterelnök lemondott mandátumáról s már intézkedett is a választás kiírása iránt.

Az elnök ezen kijelentésére nagy zajba tört ki a baloldal. *Rassay Károly* azonnal szót kért és erélyesen tiltakozott az elnök intézkedése ellen, mert a választás kiírásához képviselőházi határozat szükséges.

Láng Lénárt (független kisgazdapárti) ezután bejelenti mentelmi jogának megsértését.

Kun Béla (közbeszól): Bácsalmáson csendőrök verték szét Sauerborn gyűlését.

Láng Lénárt: Örömmel fogadtuk a közszabadságok kiterjesztésére vonatkozó rendeletet, úgy látszik azonban, az alárendelő hatóságok erről a rendeletről még nem szereztek tudomást.

Az elmúlt vasárnap Sauerborn Károly beszámolót tartott a bács megyei Kunbaja községben. Szabályszerűen bejelentette a gyűlést és ezt a hatóságok tudomásulvették. A gyűlésen semmiféle rendezavarás nem fordult elő. Mégis, amikor én akartam felszólalni, a rendőrtisztviselő rám rontott, hogy nekem nincs jogom beszélni. (Óriási zaj a baloldalon.) Megfenyegetett, hogy ha beszélni akarok, rögtön kivezettet a teremből, sőt be is vezényelte a csendőröket, akik hozzá akartak fogni az én kivezetésemhez. A csendőrök látták, hogy a helyzet komoly, tehát nem mertek hozzányúlni. Kunbaja szinte teljesen német község, a lakosság tehát azt kívánja, hogy legalább egy szónok beszéljen németül.

A rendőrtisztviselő azzal az indokolással nem adta meg nekem a szót, hogy ő nem ért németül.

Kun Béla: Csendőrök verték szét a gyűlést. Gyalázat!

Láng Lénárt: Erre én kijelentettem, hogy akkor magyarul beszélek. De alig mondtam el három-négy mondatot, odarohantak a csendőrök és nem engedtek tovább beszélni.

A lárma most már fülsiketítő az ülésteremben, az elnök kénytelen megszólaltatni a viharcsengőt.

— Miután a csendőrök nem tudtak hozzám férni, — folytatta *Láng Lénárt*, — kiadták a parancsot, hogy ki kell üríteni a termet, amit a csendőrök egykettőre el is végeztek, töltött fegyverekkel, szuronyokkal. Csak a mi fellépésünknek volt köszönhető, hogy nagyobb baj és vérontás nem történt.

Az elnök folytonos zajban hirdette ki, hogy a bejelentést átteszik a mentelmi bizottsághoz, majd áttértek a napirendre, a mentelmi ügyek tárgyalására.

A Ház különböző bejelentések alapján Farkas István, Töbler János, Reisinger Ferenc, Dinich Ödön, Somogyi Béla, Fröhvirth Mátyás, Szakács Andor, Turchányi Egon és Weltner Jakab mentelmi jogát felfüggesztette, vagyis megengedte, hogy az ellenük emelt különféle panaszok ügyében a hatóságok eljárást indítsanak.

Ezután az elnök azt javasolta, hogy a Ház folytatódóan tárgyalja a mentelmi ügyeket. A napirendhez *Buchinger Manó* szocialista képviselő szól hozzá és erősen támadta Gömböst az olaszokkal való barátkozás miatt. A mi szocialistáink ugyanis nem tudják megbocsátani Mussolininek, az egykori szocialistá-

nak, hogy a szocializmust nemzeti alapon meg is valósította.

Téglássy Béla a szocialista támadásokra válaszolva kiemelte, hogy Gömbös miniszterelnök a gazdasági kapcsolatok kimélyítése érdekében ment Olaszországba.

Hangsúlyozta azt is, hogy a miniszterelnök ezzel kapcsolatosan első és legszenvedőbb feladatának azt tartja, hogy a szenvedő és nyomorgó magyar munkásság sorsán és nyomorúságán segítsen.

— Azt hiszem, — mondotta tovább, — hogy az igen tisztelt szocialista képviselőtársaim ezt csak nagy helyesléssel vehetik tudomásul, annál is inkább, mert hiszen ők a magyar munkásság szószólóinak vallják magukat. Nem tartom helyes dolognak, ha elébe vágunk bizonyos dolgoknak. A miniszterelnök férfiasan, gerincesen, jellemének megfelelően mutatkozott be a képviselőházban, ismertette velünk nagy nemzeti munkaprogramját, tehát várjuk meg az eredményt, mert szent hitem és meggyőződés, hogy ha majd római újtjáról megérkezik, akkor itt, a képviselőház színe előtt fog beszámolni ottani munkásságáról és akkor majd foglalkozhatunk tovább ezekkel a dolgokkal.

Ami a fasizmus kérdését illeti, erre vonatkozólag csak egy mondattal kívánok válaszolni. Ami a fasizmus kérdését illeti, bízzuk mi azt annak megteremtőjére, Mussolinira, aki több mint tízesztendő munkásságával bebizonyította, hogy ő igenis Olaszországból éppen az egyenetlenségeket akarta kiküszöbölni akkor, amikor megszüntette a polgárháborút és nagy elgondolásával éppen a fasizmuson keresztül teremtette meg Olaszország számára a nagy olasz egyseget.

Felszólalásom második része, — folytatta *Téglássy*, — egy orvosi vonatkozású dolgot tárgyal. Ugyanis egyik bu-

dapesti lap október 26-iki számában dr. Müller Vilmos királyi tanácsos aláírásával egy cikk jelent meg, amely a belügyi államtitkár úr szájába adja a szót és amelyben az államtitkár azt a kitévelt használja, hogy ő nagyon örül az orvosnyomornak és az orvosproletariátusnak. Ezen cikk megjelenése óta százával kapom az ország különböző részeiből, kollégáimtól, orvostársaimtól a leveleket és azért, mint magyar képviselő és mint magyar orvos kötelességemnek tartotam, hogy aggodalmaikat, nyugtalanságukat e felszólalás kapcsán eloszlassam.

— Lehetetlen állapot, hogy nem megfelelő helyről ilyen nyilatkozatok hangozzanak el, mert hiszen ez ugyanazt jelentené, mintha a kereskedelemügyi államtitkár úr a kereskedelemügyi miniszter úr szájába adná a szót és az kijelentné, hogy ő nagyon örül a kereskedők kényszeregyezségeinek és csődjeinek... avagy a földművelésügyi miniszter úr azt mondaná, hogy örül a gazdák nyomorának. — Amikor az egészségügyi állapotok országunkban, főleg a falura vonatkoztatva, úgyszint olyan siralmas képet mutatnak, amikor a nagy városokban minden 5 órában pusztul egy tuberkulotikus beteg és ugyanakkor a vidéken minden félórán húzzák meg a lélekharangot, akkor nem lehet ilyen kijelentéseket és kifejezéseket használni.

— Az egészségügyi kormányzatnak nemcsak az a feladata, hogy azt az orvost álláshoz juttassa, hanem feladata az is, hogy ne dolgoztassa éhbérért, olyan lehetőséget teremtsen az orvos számára, hogy az lehetőség szerint a mindennapi kis fekete kenyérét meg is kereshesse és a falun meg is tudjon élni. Ez szociális vonatkozásban igen nagy fontossággal bír. Ismerve Gömbös miniszterelnök úrnak az orvosi társadalom munkája iránti megbecsülését, azt hiszem, hogy a kormány felfogása nem azonos azzal a cikkel, amelynek tartalmát egy aktív államtitkár szájába akarnak adni.

Szerdán tovább tárgyalták a mentelmi ügyeket, hogy mire a miniszterelnök hazaérkezik, készen legyenek vele s hozzáfoghassanak a komoly javaslatok tárgyalásához.

Zichy János gróf lemond a kereszténypárt elnökségéről és visszavonul a politikától

Talán még a kormánypartot sem érte akkora kudarc, mint a vele szövetségelt kereszténypártot, amely részben gerinctelensége és kormánytámogatása, részben pedig a Gömbös-kormány népszerűsége következtében majdnem teljesen elvesztette talaját.

Zichy János gróf — mint politikai körökben híre jár — elkedvetlenedett a politikai küzdelmekben és le akar mondani a kereszténypárt elnökségéről.

Zichy János gróf teljesen vissza akar vonulni a politikai élettől. Megunta a sok herce-hurcát, amely az utóbbi időben pártjában felmerült és át akarja adni helyét a fiatalabb erők érvényesülésének.

A kereszténypártban sajnálattal veszik tudomásul elhatározását. Utóda a párt elnöki székében valószínűleg Wolff Károly lesz.

Ezzel a párt vezetése teljesen átcsúszik a fővárosi párt kezébe s a vidéken még jobban elveszti talaját.

Országos készülődés Nagyatádi Szabó István szobrának avatóünnepére

Nagyatádi Szabó Istvánnak a nemzet apró filléréiből emelt szobrát a földművelésügyi minisztérium előtt áll a szobor és várja november 20-án történő avatását. Ezen a hatalmas ünnepen részt fog venni az ország úgyszólván valamennyi községe. Programját a Nagyatádi Szabó István Emlékbizottság a napokban állapította meg véglegesen és most tette közzé az ország minden községében szétküldött plakátokon. Az ünnepi beszédet maga a miniszterelnök: jákfai Gömbös Gyula fogja tartani. Beszélnek még: gróf Bethlen István és Mayer János, a Nagyatádi Szabó István Emlékbizottság elnöke. A záróbeszédet Berky Gyula dr., a nagyatádi kerület képviselője tartja az ünnepen. Az ünnepi költeményt Madai Gyula országgyűlési képviselő, írta és ő maga is szavalja el, a székesfőváros nevében pedig Sipőcz Jenő polgármester veszi át a szobrát. Az ország kisgazdái nevében Lovász János edelényi kisgazda mond beszédet a szobor előtt. Az ünnep országos jelentőségére való tekintettel a kereskedelemügyi kormány jelentős menetdíjkezdvényt biztosított azok számára, akik november 20-ra Budapestre akarnak utazni. Ez a kedvezmény 66 százalékos és foglalkozásra való tekintet nélkül mindenki kérheti a község előljáróságánál, a községben esetleg levő takarékpénztárnál, Hangyafióknál, vagy más olyan helyen, amelyet az igazolványok kiadására az Emlékbizottság felhatalmazott. Az igazolványok tulajdonosai a kiindulási helytől Budapestig és vissza a személyvonatok III. osztályában a személyvonatok II. kocsiosztályára szóló féljeggyel utazhatnak oda és vissza, a gyorsvonatok III. osztályában utazók pedig, a személyvonat II. kocsiosztályára szóló menetjeggyel utazhatnak oda és vissza. A többi kocsiosztályok utasai eggyel alacsonyabb kocsiosztályon féljeggyel tehetik meg útjukat Budapestre és vissza.

Ez a menetdíjkezdvény november hó 18-ának 0. órájától november hó 20-án reggel 9 óráig érvényes a felutazásra, a visszautazást pedig legkorábban november hó 20-án 14 órakor induló vonatokkal lehet megkezdeni és november 22-én a 24-ik órában kell befejezni.

Megfagyott elmebeteg asszony. Sohár Zsigmondné örisztentpéteri elmebeteg asszony november 2-án eltűnt hozzátartozói lakásáról. Mikor a következő nap se került elő, rosszat sejtve, keresésére indultak. A közeli erdőségek sűrűjében már csak a holttestére akadtak rá. A csendőrség megállapítása szerint a szerencsétlen asszony eltévedt az erdőben és a hideg éjszakában megfagyott.

Óriási ellenzéki győzelem Amerikában

Roosevelt lesz Amerika új köztársasági elnöke

Az Amerikai Egyesült Államokban kedden tartották meg a köztársasági elnökválasztást, ami Roosevelt (ejtsd Rószvelt) demokrata jelölt fényes győzelmével végződött. Az új elnök 453, Hoover (ejtsd: Húer) eddigi elnök pedig mindössze 78 szavazatot kapott.

Roosevelt programjának főpontja a szesztilalom eltörlése, ami óriási hatással lesz az európai borpiacra is.

Az elnökválasztás után Newyorkban kedden éjjel óriási embertömeg hullámzott az utcákon, amely kitörő lelkesedéssel fogadta a választások eredményét, mert egész Amerika a kormányzati rendszer változásától várja az igazi gazdasági fellendülést.

Az új elnök 50 éves és valamikor Newyorkban ügyvéd volt, de már kora ifjúságától a politikának szentelte életét. 1928-ban Newyork állam kormányzójává választották, ami egyike Amerikában a legnagyobb tisztségeknek. Roosevelt távoli rokona néhai Roosevelt Tivadar amerikai elnöknek és ugyancsak távoli rokona Roosevelt Miklósnak, Amerika magyarországi követének is.

Roosevelt évek hosszú sora óta végtag-

bénulásban szenved. Lábai műkészülékben vannak, a választás alatt mégis hihetetlen mozgékony volt, ami tetterejének a bizonyítéka.

A választás éjszakáján newyorki lakásán győzelmi lakomát adott politikai barátainak. A tojásrántottát, a lakoma főfogását Rooseveltné maga készítette el. Vacsora után Roosevelt két fiára támaszkodva a választási főhadiszállásra ment, ahol tomboló ünneplésben részesítették.

Az új elnök az amerikai törvények szerint csak a jövő év március 4-én vonul be a washingtoni Fehérháza. Addig el fog dőlni, hogy vajjon „száraz” marad-e Amerika vagy pedig eltörlik a szesztilalmat. Az amerikai alkotmány szerint esetleg népszavazással döntenek az alkoholfogyasztási tilalom kérdésében.

Az amerikai sörgyarak máris nagy előkészületeket tesznek. Az évek óta szünetelő sörgyarak 16.000 munkással már megkezdték a gyártást és óriási arányú sörcsarnokokat építtetnek.

Kedden este már az utcán ittak az amerikai „nedvesek”, ezzel is tüntetni akarván a szesztilalom ellen.

Készül az új választójogi törvény

A belügyminisztériumban már hosszabb idő óta dolgoznak az új választójogi törvény előkészítésén. Úgy hírlik, hogy a kormány még a tél folyamán tárgyalja s egyesek ebből arra következtetnek, hogy tavasszal a törvény rendelkezései szerint megtörténnek a választások.

A tervezet lényegéről még nem nyilatkozott a kormány, de a kiszivárgott hírek szerint a választás titkos lesz és lajstromos. Az országot tíz nagy kerületre osztják. Ezek a kerületek lennének: Budapest, Pest vármegye, tiszántúli alsó- és felsőkerület, dunántúli alsó-, közép- és felsőkerület, valamint két kerületre osztanák a Budapeستől északra eső területet, egészen a Tiszáig. A választók lajstromra és névre is szavazhatnak. Ez azt jelenti, hogy ha a lista tizedik helyezettje több szavazatot kap, mint az első, akkor a mandátumokat nem a listán lévő névsor sorrendjében, hanem a szavazatok nagyságának sorrendjében osztanák szét.

A kormány egyébként a képviselők számát is csökkenteni akarja. Az új országgyűlésnek csak kétszáz tagja lesz. Ebből 150 tagot a választóközönség titkosan, 50-et pedig az érdekképviseletek ugyancsak titkosan választanak. Az érdekképviseleti rendszer bizonyos fokú bevezetésére azért helyez nagy súlyt a kormány, hogy a társadalmi osztályok minden tagozata szakemberekkel legyen képviselve.

Üzenet a Magyar Falu minden táborághoz

A Magyar Falu minden számához a mai napon befizetési lapot mellékelünk. Ugyanis a nyári dologidőnek vége, a nép ismét jobban ráér ujságot olvasni.

Azok a barátaink, akik nincsenek hátralékban, legyenek szívesek a befizetési lapon egy új előfizetést szerezni, hiszen a hosszú téli estéken nincs jobb oktatója, tanítója és szórakoztatója a falu népének, mint a Magyar Falu. De az új előfizetők gyűjtése azért is fontos, hogy szavunknak nagyobb súlya legyen, ha a nép érdekében cselekednünk kell. Köszönetet mondunk mindazon barátainknak, akik a multkori felhívásunknak eleget tettek, reméljük, hogy ezalkalommal a többi barátunk is szerez egy-egy új táborágot.

A hátralékosokat pedig szeretettel kérjük, az elküldött lapok árát megküldeni szíveskedjenek. A nagy kintlévőség megbénítja a mi munkánkat is, mert a nyomda nem hitelezhet a végletekig. Mi bízunk minden barátunk becsületességében és azért hiteleztünk. A jóakarót tehát mindenkitől elvárjuk. Közeledek már az év vége, nekünk is le kell számolnunk. A mellékelt csekkapon tehát szíveskedjenek a hátralékot beküldeni. Aki olyan helyzetbe jutott, hogy az egész hátralékát egyszerre nem bírja befizetni, legalább egy részét fizesse meg, mert a lap fejlődése ezt megkívánja.

Hazafias üdvözléssel:

A Magyar Falu szerkesztősége és kiadóhivatala.

Gömbös miniszterelnök megérkezett Rómába

A pályaudvaron Mussolini személyesen fogadta Diadalút Olaszországon végig

Gömbös Gyula miniszterelnök kedden este indult el Rómába, hogy meglátogassa Mussolini miniszterelnököt. Az állomásra kikísérték a politikai élet kiválóságai, akiknek lelkes éljenzése közben indult el vonatja a Déli pályaudvarról.

Már Postumia határállomáson lelkesen fogadták Gömböst, ami az olasz városokban csak fokozódott. Triesztben, ahol már várta olaszországi követünk, nagy olasz és magyar küldöttségek üdvözölték. Firenzében elborították virággal s a többi állomásokon is lelkes tömeg tüntetett a magyar—olasz barátság mellett.

Gömbös miniszterelnök különvonata szerdán este 9 óra 40 perckor futott be a római Termini-pályaudvarra.

A vonatból elsőnek Gömbös Gyula miniszterelnök szállott ki. A jelenlevő Mussolini azonnal hozzáietett és meleg

barátsággal üdvözölte. Az a körülmény, hogy a Duce a magyar miniszterelnöknek saját különvonatát bocsátotta rendelkezésére és a fogadására személyesen jelent meg a pályaudvaron, a legnagyobb megtiszteltetés jele, amelyben eddig csak Brüning volt német kancellár és Izmet pasa török miniszterelnök részesült. Ezt a tiszteletet még Bethlen sem kapta meg.

Gömbös Gyula csütörtökön reggel jelent meg a Névtelen katona sírjánál, majd Mussolini miniszterelnököt kereste fel. Délben a légügyi hivatalba látogatott el, azután pedig megtekintette a repülőteret.

Pénteken Viktor Emánuel olasz király fogadja Gömböst. Valószínűleg szombaton utazik vissza Budapestre. Francia lapok a találkozótól a békerevizációs mozgalom megerősödését várják, míg a német lapok Mussolini balkáni politikájával hozzák kapcsolatba a találkozást.

Németország újra választott

Az új választás sem tisztázta a belpolitikai helyzetet

Németországban vasárnap tartották meg a birodalmi gyűlési választásokat. Amint ismeretes, Hindenburg elnök a nyáron feloszlatta a birodalmi gyűlést, mert a választás eredménye nem engedte, hogy munkaképes kormány alakuljon. A mostani választás sem tisztázta a helyzetet. Az eredmény csak az, hogy Hitlerék visszaestek, a kommunisták pedig szaporodtak. Az eredmény a következő:

Nemzeti szocialisták 11,705.256 (az előző választások alkalmával 13,745 ezer 780); szociáldemokraták 7,231.404 (7,959.712); kommunisták 5,970.833 (5,282.626); centrum 4,228.822 (4 millió 458.051); német nemzetiek 3,061.625 (2,017.414).

Az új birodalmi gyűlésnek 580 képviselő tagja lesz (júliusban 608). Az egyes pártok a következőképpen osztoznak a mandátumokon:

Nemzeti szocialisták 195, szociáldemokraták 120, kommunisták 100, centrum 70, német nemzetiek 50, bajor néppárt és gazdasági párt 20, német néppárt 11, német állampárt 2, keresztényszocialista népszolgálat 5, német hán-

noveri párt 1, német parasztpárt 3, württembergi parasztpárt 2 mandátum.

A százalékos összeállítások az egyes pártokra nézve a következőképpen alakulnak:

Nemzeti szocialista párt a régi birodalmi gyűlésben volt 37.4 százalék, az új birodalmi gyűlésben 33.1 százalék; szociáldemokraták 26.8 százalék, most 20.5 százalék, kommunisták 14.4 százalék, most 16.8 százalék; centrum 12.5 százalék, most 11.9 százalék; német nemzetiek 5.9 százalék, most 8.6 százalék; bajor néppárt 3.2 százalék, most 3.1 százalék.

Mint ahogy az abszolút politikai többséget egy párt sem nyerte el, a politikai helyzet továbbra is bizonytalan.

Egyébként a választási nap Berlinben s az egész birodalomban minden fennakadás nélkül telt el. Összeütközésre sem vidéken, sem Berlinben nem került sor. A közlekedési sztrájk helyzete változatlan volt. A villamosok csak valamivel jártak sűrűbben. Figyelemreméltó fennakadás sehol sem történt.

Papen kancellár kijelentette, hogy hajlandó Hitlerékkel együtt dolgozni, ha lemondanak egyeduralmi tervükről.

A külföldi borházak ügye és a teherautófuvarozási rendelet a Ház előtt

A külföldi borházak ügye, amint ismeretes, rövidesen a Ház elé kerül. Az állami számvétség ugyanis most küldte át az ügyet a képviselőházhoz letárgyalás céljából.

Az ügy előzményei még azokra az időkre nyulnak vissza, amikor a földművelésügyi kormány a magyar borok külföldi értékesítése céljából egyes európai nagyvárosokba borházakat vásárolt, vagy építtetett.

Ez az akció nagy kudarcra végződött, a legtöbb borházat be kellett zárni, vagy nagy veszteséggel eladni. Az adósságok azonban megmaradtak és most itt a nagy kérdés, hogy miből fizesse azokat a magyar állam, mikor erre fedezet nincsen. A zürichi magyar borház után például évi

28.000 svájci frankot (mintegy 35.000 pengőt) kell kamatképpen fizetni, a koppenhágai borház után közel 700.000 pengő után köteles súlyos kamatokot fizetni a magyar állam. Előre látható, hogy ennek az ügynek a képviselőházi tárgyalása erős viharokat fog felidézni.

Ismeretes, hogy a kormány a teherautófuvarozást Magyarországon megszüntette. Ezzel az intézkedéssel az autófuvarosok, azok alkalmazottai és az autóipar sorából többezren lettek kenyéértelenekké. A képviselőházban interpellációt jegyzett be az ellenzék, mert akkor, amikor a miniszterelnök munkaalkalmak teremtését tűzte ki célul, még áldozatok árán is, nem lehet szó nélkül hagyni, hogy a polgárok ezreitől veszik el a kenyeret.

Suhogó

Jegyzi: Ala Muszy

Hadik gróf vitát rendez

Hadik gróf a mozgékonyabb és leleményesebb mánásaink közül való. Most is érdekes vita rendezésén fáradozik. „Kartellvitát” rendez. Erre meg akarja hívni magát a kartellt is. Hadd jöjjenek össze és hadd vitatkozzanak. Érdekes lesz mindenesetre. Csak — fölösleges. Éppen annyira fölösleges, mintha a tyúkok értekezletre hívnák a menyétet és a görényt s ott fejtegetnék, hogy milyen nagy bűn, ha valaki a másik vért szívja.

Alig hisszük, hogy egyetlen menyét és görény is megtörne és megjavulna. Mert hát a vérengzéshez nemcsak étvágy kell, de gusztyus is. S a kartell rendelkezik mind a két erénnyel. Még pedig — bőven.

De azért csak hadd jöjjön a kartellvita. Hátha a kapanyél is elsül néha.

Az új pártelnök prédikációja

Sztranyavszky Sándor, az új párt elnöke egy kis megszívlelendő prédikációt intézett híveihez, amikor hivatalát átvette.

Többek között azt mondta:

— Szeressük egymást, gyerekek, még azok is, akik kalapács helyett fúrot szoktak rejtegetni a kezükben, hogy egymást megfúrják.

A beszéd hatott. Mert sok benne az igazság. Tehát ne fúró legyen a háziszerszám, hanem — kalapács. Annál is inkább, mert a pártelnök mindig azt a huszáros elvet gyakorolta:

— Üsd, nem apád!

A lengyeltóti választás

Azt hitték, hogy Lengyeltóiban nem is lesz választás, mert az elhunyt vezér fia: Gaal Olivérrel szemben senki nem meri felvenni a harcot. De érdekes, hogy mégis csak jöttek a jelentkezők s most már hárman is futnak a mandátum után.

Minket csak a függetlenek okoskodása lep meg ennél a választásnál. Azt kívánják, hogy a polgárok Gaal Olivérre szavazzanak. Miért? Mert a jelölt egy kiváló politikus — fia. Azt vitatják legújában, hogy nem igazságos, ha a trónörökös az apja után örökli a trónt. Hát most már a mandátumot is örököljék az apák után? Talán ez mégis sok volna a kegyeletből is. No, mert a legtöbb esetben úgy van, hogy a kiváló apák erényeivel csak ritkán dicsekedhetnek az utódok. S ha az utódok nem dicsekedhetnek ilyen erényekkel, minek a kiváló apa erényét csorbítani az utód gyengeségével?

A legújabb arisztokrata vice

Vay Miklós báró — úgy látszik — nem tiszteli a belügyminiszteri rendeletet s mint arisztokrata, viceket gyárt a maga osztálya ellen. Azt mondotta ugyanis a Ház legutóbbi ülésén:

— Amit ma nem tehetsz meg, — halaszd holnapra.

Milyen pompás tanács ez. Hiszen dicseő arisztokratánk legtöbbje mindig ezt követte. Holnapra halasztotta azt, amit ma nem tett meg.

Igy lett aztán főfoglalkozássá a — semmittevés.

Megjelent a

PONGRACZ MESTER

3 felvonásos dráma népszínmű.

írta Zsírka János. A darab tárgya talán a azért ajánlatos mert nem kell hozzá nehezen beszerezhető díszlet. — Ár 2 pengő 80 fill. Előadási jegy 5 p. — Mindenütt nagy siker.

Új kiadásban jelent meg a Magyar Falu gazdasági füzet

Amint jelentettük, Zsirkay János „Bell Miklós eldorádója” c. gazdasági füzetének II. kiadása az utolsó példányig pár hét alatt elfogyott. Sőt a most megjelenő III-ik kiadás is teljesen le van jegyezve úgy, hogy az ezután jelentkező tábor-tagjaink már csak az ezután sajtó alá kerülő új kiadásból kaphatnak példányokat.

Hogy a népszerű kis füzet az ország minden részébe elvihesse a mi gondolatunkat, eddig annyi példányt küldtünk, amennyit tábor-tagjaink tőlünk kértek. Ezután már nem így fog történni a terjesztés. Mert gondolnunk kell immár a nagyon szaporodó postaköltséggel is. Ennélfogva úgy osztjuk be a szétküldést, hogy az az Eszmének legjobban szolgáljon, s hogy egyúttal a legkevesebbet is kerüljön. Hogy ez miért fontos, arra rávilágít egyetlen példa. Ha valakinek 10 példányt küldünk, az 12 fillér postaköltségbe kerül; ha valaki 250 darabot oszt szét, az csak 70 fillérbe kerül, míg ha 10 darabonként küldjük szét ugyanazt, — 3 pengő a postaköltség. Ezért tehát a Tábor tagjainak szíves hozzájárulásával ezután úgy küldjük a csomagokat, hogy az minél kevesebbe kerüljön. Így több marad a propagandára. Ezen a héten a következő tábor-tagjainknak megy szét füzet:

Ondor János (50), K. Szabó József (50), Vázt János (250), Guzsván Illés Pál (50), Krancicki István (50), Beke J. (50), Várady Miklós dr. (50), id. Steisz Gábor (60), Csóka Gergely (50), Hetey Pál (50), Ökrös György (100), Szarka János (50), Nógrády József (50), Perity Ferenc (50), Forics József (50), Népkör (50), Horváth Sándor (50), Könczöl István (50), Egyed György (50), amerikai Molnár János (100), Köchler Fülöp (100), Gungl János (100), Zámbo János (100), Horog József (100), B. Bozói István (100), Grünwald János (100), Lengyel András (100), Pámer Ignác (100), cs. Boldog István (100), Horváth Jenő (100), Lovása Mihály (30), Schwartz Ede (30), Kallós Ödön (30), Horváth József (30), ifj. Fekete Lajos (50), Böröcs Miklós (50), Rózsa Illés (50), Juhász Benedek (50), Nagy János (250), Ausorge Antal (250).

(Folytatjuk.)

Az adóvégrehajtás halálos áldozata

Kaszával támadt a csendőrökre, — agyonlőtték

Megdöbentő halálosvégi adóvégrehajtás történt a pestmegyei Szentmártonkúta községben. Varga Sándor 75 éves gazda, aki nemrégén még jómódban élt, az utóbbi két évben nagy adóval maradt hátralekban. Hét-főn akart nála foglalni a végrehajtó, aki Jakab Sándor csendőrőrmester és Négyvesszi János csendőr kíséretében jelent meg a háznál.

Amikor az öreg földműves megpillantotta a végrehajtót és a csendőröket, magából kikelve kápta le kaszáját s feléjük rohant. A csendőrök fegyvert fogtak és elsütötték. A két lövés eltalálta Vargát, aki nyomban meghalt.

A honvédtörvényszék vizsgálóbírója nyomban kiszállt a helyszínre s a csendőri ügyéssel együtt megindították a legszigorúbb vizsgálatot, hogy a csendőrök jogosan használták-e fegyverüket. A szomorú eset a faluban óriási megdöbbenést keltett.

Ne bántsd a magyart!

Irta: Fésüs Lajos, Hajduböszörmény

Szinte kérdehetné valaki tőlem, hogy miért is választottam én ezt a figyelemreméltó címet. Hisz erre a bánatos csengő, de sok igazságot mondó figyelmeztetésre a mi időnkben feltétlen szükség van.

Hát ha szükség van, akkor valaki vagy valami bántja, pusztítja ezt a sok vihart, szenvedést tűrő magyar népet.

Tűrő, igen, tűrő! Mert hallgatagon szemléli, miként veti le az anyja a régi jobb időben szerzett ruháját, hogy vele iskolába járó gyermeke testét befedje a téli hideg elől. Az apa és felnőtt fia reakényszerített tétlenségben nyövi az élet szürke napjait. Nincs munka, nincs kereset, ára nincs semminek, még ha volna is mit eladni. De az idő kereke forog és az idő eljárt. Elsején törleszteni kellene, ha volna miből. Nincs Nincs egyéb, vinni kell a kedves paripát, a „Pajkóst” a vásárra, de ebben a pajkos világban nem lehet eladni. De míg ez a művelet folyik, jön a kézbesítő, hozza a már tavaly is halasztást kért százalékot és reá pillantok, havi 1% kamat, tehát az állam is 12 percentet számít, pedig még gyermekkoromban hallottam azt a kortesnótát, „Ennyi adó és százalék nincs a 48-ban”. Most azonban ezek az állapotok megnehezédtek sok minden-

féle címen. A boldogító „boletta” is többet ártott, mint használt nekünk, kisembereknek. És merem állítani, az a nyomor, ami tapasztalható most, László székerére emlékeztet. Akkor az volt a baj, hogy a főurak elhatalmasodtak, a nép pedig állati nyomorba süllyedt... Most pedig Trianon átka s a „világjelenség” keserítik életünket. Hazánk sorsa mélyeséges aggodalmat és sok álmatlan éjszakát okoz nekünk...

Sok mindent nem írhatok le, ami fáj nekem, de kedves magyar testvérem, olvasd el többször a cikkem címét, gondolkodj igaz magyar szívvel... és eszedbe jut a költő szava: „Átok fogta meg a magyart, mert az soha együtt nem tart, mert ha az együtt tartana, félvilágot megzavarna”. Ne pártoskodj, kedves testvérem, hanem ahelyett égő faj- és honszerem hassa át szívünk. Vállal vállhoz, a nap alatt nincs, aki megdöntse a sziklafalat, ne engedjük egymást bántani sem lelkileg, sem testileg, De mi magyarok tanuljuk meg elsősorban: „Ne bántsd a magyart!” És ha nem fog keresztülgázolni a magyar a magyaron, akkor lehet feltámadásról beszélni. Nagy időket élünk, legyünk bátrak és erősek. De soha ne feledjük: „Ne bántsd a magyart!”

A Nemzeti Radikális Párt szervezkedése Kispesten

A Nemzeti Radikális Párt szombaton este rendkívül látogatott pártvacsorát rendezett Kispesten, a Református Kör összes helyiségeiben. Vitéz Bajcsi-Zsilinszky Endrét, a párt vezérét a központ számos tagja kísérte ki, akiket a válogatott közönség nagy lelkesedéssel fogadott.

Az üdvözlő beszédek elhangzása után Zsilinszky nagy beszédben fejtegette programját s pártjának a Gömbös-kormányhoz való viszonyát. Kijelentette, hogy programjából semmit fel nem ad, fenntartja pártja önállóságát is. Gömbös Gyula kormányával szemben a jóindulatú ellenzék álláspontjára helyezkedik s kívárja, mit valósít meg a programjából. Minden olyan törekvés, ami az országot előre viszi a nemzeti demokrácia útján, támogatja, de nem hiszi, hogy a mai többség alkalmas volna ezek megvalósítására. Majd így folytatta:

— Ha Gömbös Gyula 500 falut épített, megköszönöm neki, de a föl nem épített 1000 faluhoz ragaszkodom. Ha pedig megcsinálja az én gyökeres földreformomat, biztosítom, hogy ennek megszavazása rajtam nem mulik. Majd általános titkos választójogot követelt. A nemzeti egységet csak az összes dolgozó kis- és középegzisztenciák összefogása adja. Ha a nagybirtok és tőke bele akar kapcsolódni ebbe a nemzeti egységbe, meg kell hoznia az áldozatot.

Zsilinszky Endre beszédét a hallgatóság nagy tapsal fogadta, majd a pestkörnyéki szervezést beszélték meg, hogy a párt szervezeteit Budapest kapujában is kiépíthessék.

Halálra égett egy kisleány. A komárommegyei Neszmély községben Szalai Ida 18 hónapos kisleány a konyhában a tűzhely mellett játszott. Egy kipattant szikra meggyújtotta a ruháját és a kisleányt rögtön elborították a lángok. Beszállították az esztergomi kórházba, de borzalmas égési sérüléseibe belehalt.

Megindult a választási harc a lengyeltóti választókerületben

A Gaál Gaszton halálával megüresedett lengyeltóti kerületben teljes erővel megindult a választási harc. A független kisgazdák Gaál Olivért, az elhunyt Gaál Gaszton fiát léptették fel s azt hitték, hogy megválasztása nagyon is simán megy. Ebben a feltevésükben tévedtek, mert azóta már másik három jelölt is járja a kerületet. Fodor Lajos író, aki az általános választások alkalmával meglehetősen erős ellenfele volt Gaál Gasztonnak, mint nemhivatalos kormánypárti vette fel a harcot. De fellépett Jankovics Bésán Endre gróf, földbirtokos is, aki a kerületben elég befolyásos egyén óriási uradalmai révén. Hír szerint ő a legkomolyabb ellenfele Gaál Olivérnek. De próbálkozik még Hütl Hümér, a hírneves orvosprofesszor, azonkívül Merxner Ernő földbirtokos. Tehát Lengyeltótiiban rendkívül erős harcra van kilátás. Az ország népe a legnagyobb figyelemmel kíséri a lengyeltóti választást, mert most dől el, hogy Istenben boldogult Gaál Gaszton elég népszerű volt-e kerületében. Hívei ugyanis természetesen a fiára szavaznak.

Vén akácfa

*Nekem is van egy vén akácom
Öreg ámbitus oldalán,
Virágba borul minden éven
Dalos kikelet hajnalán.*

*Betű is van oldalába vésvé,
Belepte vén idő moha;
De a szívemben él emléke,
Ahonnét nem vész ki soha.*

*Hej! de illatát nem érzi lelkem,
Bezárta kelyhét énnemem;
Hiába ontja, hiába; álom ez,
Igazó tavasz éjjelen.*

*Csak ha az ősz jön sárga ecsettel
S hűs szél borzolja ágait,
Akkor érzi át merengő szívem,
Régi tavaszok álmait.*

*S lombja közt egy-egy elkésett virág
Búvós illatát érzem;
... Ide lopva régi tavaszi álom —
Sírátó ősi éjjelen...*

Adorjánháza.

ifj. BOLLA SANDOR.

A falu népe üdvözli a Gömbös-kormányt

Az ország minden részéből érkező levelek közül még bemutatunk néhányat, mert ezek a szívhez szóló sorok a közvélemény elé kíváncsognak. Minden sorukból a bizalom jele árad a miniszterelnök személye felé, elhintett mag nem talált terméketlen talajra.

Ansorge Antal írja Nagykanizsáról:

Megdöbent a szívünk, amikor hallottuk, hogy egykori vezérünk lett az ország miniszterelnöke. Most újra a vezérünk s hisszük, hogy rendet teremt az országban és igazságosságával újra megtanítja hinni a népet a becsületességben.

Németh Lajos írja Nemeshegyről:

Nem tudom, mi adta belém azt az érzést, de már a múltban is nagyon, de nagyon örültem Gömbös előtérbe jutásának. Számtalanszor hangoztattam mindenütt, hogy annak csak örülhetünk ha ő előtérbe jut. Mintha személyéből ismertem volna, úgy hittem és bíztam benne és mondtam mindenütt, hogy bizony nagy ember lesz, és nagy tettek várnak rá. És ime beteljesült. Nagy ember, nagy vezér lett. Nagy tettek várnak rá. Ő reá néz nemcsak csonka hazánk népe, hanem az egész Európa. Tőle függ Magyarország léte és jövője. Mert ha ő is elődjei nyomdokain halad, úgy elvesztünk, csonka országunk megsemmisül, mert már ügyis teljesen el vagyunk süllyedve. De látom, Gömbös új utat választott, szem előtt tartva a múlt igazságtalanságait. Tehát nem csalódtam! Ő az, akinek ismertem! Igazságos, kemény, rendszerető. Bizhatsz Magyar Nemzet és örömmel támogathatod Gömbös kormányát, mert tőle várható szebb és jobb jövődet.

Azért nagyon okos dolgot művel a Magyar Falu szerkesztősege is, mikor melléje állt Gömbös Gyula kormányának. Mert hiszen nem is a Magyar Falu lett kormánypárti, hanem végre lett egy polgári kormány, kinek a felfogása meg egyez a Magyar Falujéval. Dőreség volna tehát megtagadni saját elvünket és akaratunkat akkor, mikor azt megvalósulni látjuk. Föl tehát magyar testvérek, fogjon és forrjon össze minden magyar ember és siessünk Gömbös miniszterelnök támogatására, hogy minél előbb kivívassa és megvalósíthassa a nagy nemzetmentő munkáját.

Polyák János írja a hevesmegyei Vécseről:

Köszönetet mondok Zsirkay Jánosnak, amiért az ellenzéki meddő harcát abba hagyta s csatlakozott Gömbös Gyula nemzeti kormányához. Gömbös Gyula rádiószózatában és nemzeti munkaprogramjában benne van a nemzet jelene és jövője. Isten segítse munkájában.

Amidőn a közleményeket leírjuk, köszönetet mondunk azoknak is, akiknek sorait helyszűke miatt nem állott módunkban közölni. Ha a nemzet nem veszíti el a hitét, hisszük, hogy Gömbös Gyula átvezeti a nemzetet ezen a keserves korszakon.

Férjhez megy a bíró lánya

Népszínmű 4 felvonásban

Irta: vitéz Pölöskei János

Ara előadási joggal és utánvételi költséggel 5 pengő, minden további példány 1 pengő

Mindenütt óriási siker!

Megrendelhető kiadóhivatalunkban

HÍREK

A miniszterelnököt és Téglássy Béla képviselőt Dunaföldvár díszpolgárává választották. Dunaföldvár, tolnamegyei nagyközség képviselőtestülete Gömbös Gyula miniszterelnököt és dr. Téglássy Béla országgyűlési képviselőt egyhangú lelkesedéssel a község díszpolgárává választotta, ezzel is kifejezésre akarván juttatni a kormány és népszerű képviselőjük iránti nagy bizalmukat. A díszpolgári oklevél átadását nagy ünnepség keretében tervezik a dunaföldváriak, melyhez nemcsak ez a virágzó nagyközség, de a paksi kerület többi községe, sőt az egész Tolna megye is csatlakoznék.

MAGYAROK! KISGAZDAK! Nagyatádi Szabó István ércszobra szólít benneteket: legyetek ott mindnyájan a kisgazdatársadalom november 20-án Budapesten tartandó nagy ünnepén.

Megemlékezés Darányi Ignácról. A Magyar Gazdaszövetség volt elnökének, az alkotó magyar földművelésügyi miniszternek múlt évben, a Városligetben leleplezett szobránál a Szövetség nevében annak tb. elnöke, Bernát István október 31-én koszorút helyezett el. Megjelentek ez alkalommal a Darányi-család részéről dr. Darányi Kálmán államtitkár, dr. Darányi Gyula egyetemi tanár és Darányi Béla, a Futura vezérigazgatója, a Gazdaszövetség részéről pedig dr. Czettler Jenő, a képviselőház alelnöke és dr. Ihrig Károly igazgató.

Gömbös Gyula Hajdúböszörmény díszpolgára. Hajdúböszörmény megyei város képviselőtestülete hétfőn délelőtt 11 órakor Szálkay Antal dr. polgármester elnöklésével tartott közgyűlésén Csorba Antal dr. önálló indítványára elhatározta, hogy jákfai vitéz Gömbös Gyula miniszterelnököt a város díszpolgárává választja.

Körülrepülte a földet. Gronau báró, a világhírű német pilóta közel egy éves világgörülési út után szerdán délután szerencsésen visszaérkezett Svájcba, földközi útjának kiindulási pontjára, a bodeni tó partján levő Altenrhein városkába. Gronau útjának utolsó szakaszára Genuából indult és átrepült az Alpese hegyláncolata fölött. Összesen 60.000 kilométer utat tett meg. A világgörülési repülés útiránya a következő volt: A bodeni tótól az északi Sylt szigetet, onnan indult Izlandon, Grünlandon és Alaskán át Csikágóba. Csikágóból az Aleuti szigetek fölött Japánba repült, onnan Kínán, Batávián, Ceilonon át Athénbe. Athénből Rómán át Genuába ment. Ismeretes, hogy útközben az indiai óceánon kénytelen volt kényszerleszállást végezni.

Felfüggesztettek egy zalai jegyzőt. Zalamegyében óriási feltűnést keltett, hogy a pacsai járás főbírája felfüggesztette állásától Winkler Márton zalapáti főjegyzőt, Hír szerint Winkler főjegyző szabálytalanságokat követett el. A községet különböző vállalkozásokba vitte bele, amelyek azután eredménytelenek maradtak. Emiatt nagy elégedetlenség támadt a községben, annál is inkább, mert a vállalkozásokból kifolyólag — állítólag — a község vagyonaiban hiány is keletkezett. A főszolgabíró erélyes vizsgálatot indított az ügy tisztázására és a jegyzői iroda vezetésével ideiglenesen Apalics Sándort bízta meg.

Kadarka a függetlenek vezérválasztásáért

Tisztótt Magyar Falu! Önérzetem dagad,
Mert hogy egypár hívem nekem is csak akad.
Én is bejártam már a csonka-országot,
Közben az éhség jól a gyomromba rágott.
Senki se mondhatja, hogy nekem nincs multam
Verset faragni is, lám, hogy megtanultam.
Kisgazda is vagyok, pedig a javábul,
Még a pesti nép is örömet megbámul.
Aszondják: ez aztán melegvérű ember,
Nem búvik bundába, ha jön a november.
De a függetlenek mégis elfeledtek,
Helyettem vezérnek szolgabíró tettek.
Még a grófnak sem volt mellette esélye,
Pedig ott ült köztük jó egypár cseléde.
Kacsaringós eszük hagyott csapot-papot,
Szavazatot még a Tildy úr sem kapott.
Meg is haragudott Tiboriusz Farkas,
Nem volt a sok újone hozzá sem irtalmas.
A pártból kilépett, elosont Pacsába,
Hol esetleg golyót kaphat a hasába.
Mert ott néha-néha a puska is durran,
S egypár parasztlélek ilyenkor elsurran.
Hanem, mint hallottam, van egy reverzális,
Kire vonatkozik, megérkezett máris.
Azt írta: ha ő lesz a pacsai győző,
Kukutyimba megy, ha megjön Drozdó Győző.
Nos, hát téns'uram, most szaván fogjuk kendet,
Elhagyhatja már a fényes parlamentet.
Rövid vezérségnek úgysem volna haszna.
Igy vigasztalja a jó öreg

Kadarka

Megint a bor áldozata lett egy kislány.

Megdöböntő gyermektragédia történt a somogy megyei Adánd községben. Német Károly gazdálkodó 3 éves kislány halt meg az alkoholtól. A kislányt szülei, míg ők a szőlőben dolgoztak, nagyapja felügyeletére bízták. Amikor a gyerek reggel felébredt, bort kért. A nagyapja félliteres poharat nyújtott át neki, amely tele volt úborral. A fiúcska felhajtotta a poharat, de pár perc múlva olyan rosszul lett, hogy orvost kellett hívni hozzá. Az orvos mindjárt megállapította, hogy a gyermek ittas. Már nem lehetett rajta segíteni, szívbénulás következtében meghalt. A kaposvári ügyészség a megdöböntő nagyapa ellen megindította az eljárást.

Egy munkanélküli felhívása a Tábor-tagokhoz. Geschund Gyula visegrádi Tábor-tagunk ezúton kéri a Magyar Falu minden olvasóját, hogy elhelyezkedésében segítségére sietni sziveskedjen. Nevezett 35 éves, római katolikus vallású, a bánya- és erdőmérnöki szakiskola minden tantárgyát elvégezte, tehát szívesen menne erdészetre s faipari és fakereskedelmi vállalkozásba, tógazdasághoz, vagy elemisták háztanítójának. Aki ilyen állást tud, sziveskedjék neki írni. Címe: Geschund Gyula, Visegrád.

Hamisítják a régi százpengősöket. Legutóbb a budapesti Nemzeti Banknál azt tapasztalták, hogy a régi kibocsátású százpengősöket, melyeket most új pénzzel cserélnék ki, hamisítják. Több ilyen hamisítványt le is foglaltak. A szakértők megállapítása szerint fényképészeti eljárással sokszorosították a hamis példányokat. A hamis százpengősök legfőbb ismertetőjele, hogy közönséges fehérpapíron készültek, rajzuk is több helyen elmosódott. A rendőrség felkéri a közönséget, hogy ha ilyen hamisított százpengős bankjegyek forgalombahozataláról szereznek tudomást, jelentsék a legközelebbi rendőr- vagy csendőrőrszemnek.

Öngyilkos lett a tyúktolvaj. Stancel

Mihály pestmegyei, keceli földműves sorozatos tyúktolvajlásokat követett el. A csendőrség őrizetbe vette, de egy óvatlan pillanatban fölakasztotta magát. Mire a csendőrök érte mentek, már nem élt.

Elpusztított egy tartományt az orkán. Az angol birtokban lévő ázsiai Ceylon-szigeten vad orkán söpört végig, amely Colombo tartomány nagyrészt elpusztította. St. Margarita kikötőváros házeit és raktárait rombadöntötte a szélvihar.

Úri községben egy évig tilos a tánc. A pestmegyei Úri községben búcsú volt, amelynek során az egyik táncmulatságon a legények összeverekedtek. Többen súlyos és könnyebb sérülést szenvedtek. Igen súlyos az állapotuk Sipos István, Sipos József, Kókai József és Kovács István úri legényeknek. A véres verekedés ügyében a tápóispai csendőrség erélyes nyomozást indított. A gyömrői járás főszolgabírája Úri község részére egy évre felfüggesztette a táncmulatsági engedélyek kiadását.

Kártérítést indított az elgázolt vőlegényért. Teszler Géza jászberényi autófuvarozó kocsija halálragasztotta májusban Kovács László kocsikisérőt, akinek menyasszonya, Nagy Erzsébet varrónő, 4000 pengő kártérítésért beperelte az autófuvarozót. Hankovszky Dezső dr. törvényszéki bíró legközelebb tárgyalja az érdekes pert.

Meghalt, amikor a bíróságra kísértek. Különös halálozás történt a békésmegyei Mezőberényben. A csendőrök őrizetbe vették Kelemen Károly kőröstarcsai lakost, akit a békési járásbíróhoz kellett volna egy tárgyalásra kísérni. A mezőberényi állomáson Kelemen hirtelen rosszul lett, erős tudóvérzést kapott. A csendőrök autón lakására akarták szállítani, de útközben meghalt.

A HÉT LEGJOBB TRÉFÁJA

Figyelmeesség

— Mégis csak figyelmes emberek azok a pénzhamisítók.

— Hogy-hogy?

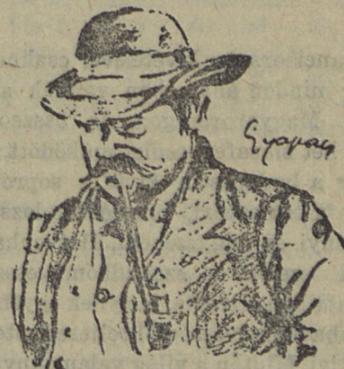
— Hamisítják a százpengős bankjegyeket. Azt akarják, hogy lássunk egyet életünkben, ha mindjárt hamisat is. Az igazival úgyse találkozik soha a magunkfajta ember. Eldugták azt jól a bankárok és a kartellesek. Még csoda, hogy annyi kiszivárgott, hogy le lehetett hamisítani.

Titokzatos körülmények között eltűnt egy tehén a lezárt vagónból. Rejtélyes ügyben indítottak nyomozást a dunántúli hatóságok. Nemrégiben Zalaegerszegről Celldömölkön és Győrön át lezárt vagónokban tizenkét tehenet indítottak a ferencvárosi pályaudvarra. A teherkocsit Zalaegerszegen ólomzárral lezárták. Mikor a tehervonat a ferencvárosi pályaudvarra érkezett és a vagon felnyitották, csak tizenegy tehén volt benne. A tizenkettedik, egy 180 pengő értékű vörösbarba tehén, nyomtalanul eltűnt. A különös esetnek eddig még nem tudtak nyitjára jutni.

Mennyit isznak egy évben a kecskeméti. A kecskeméti vendéglőkben, kocsmákban és bormérésekben 10.000 hektoliter bort, 2133 hektoliter sört és 373 hektoliter pálinkát fogyasztottak el a most lefolyt évben. A kimutatás szerint Kecskemét minden lakosára 12,5 liter évi átlag borfogyasztás esik.

Halálos szurkálás Mogyoródon. Krejcsi Ferenc 18 éves pestmegyei, mogyoródi legény a község egyik uccáján megtámadta és megszurta régi haragosát, Hegedüs János 22 éves legényt. Hegedüs a helyszínen meghalt. A csendőrség a tettest elfogta és feljelentette a pestvidéki ügyészségnek.

Min töpreng ke' Sonkoly koma?

— Azt a jebuzeusát ennek a búval bélelt világnak! Hát ne jöjjön ki az épkézláb ember a sodrából? Most olvasom éppen a belügyminiszter leiratát, melyet a patyikárius urakhoz intézett. Ebben megdörgölte őket a kegyelmes úr, hogy drágán adják az állatszérumot. Puff neki. Tehát a patyikusok a hibásak, nem a sérumkartell. De a sérumkartell azt mondja, hogy ő nem is létezik a valóságban. Mert ő csak „árszabályozó”. Ez még jobb. Hogy aztán hogyan dolgozik ez a nem kartell, hanem „árszabályozó”, — azt mindjárt láthatjuk. A lószérum ára literenként 6 pengő 60 fillér. A baromfikolera elleni sérum 3 pengő. A sertéspestis séruma ellenben 105 pengő. Hogy miért? Mert ebből sok fogy, azért.

De hát nem a kartell-árszabályozó a hibás, hanem a patikusok. Jó dolog. De még jobb, hogy ez az egész sérumkérdés nem is a belügyminiszterhez tartozik, hanem a földműveléshez.

Eltévesztették a házzszámot.

Ezt is jó tudni

Egy vak ember megállapításai az emberekről

Egy vak ember minden mozdulatból ftél, amit csak észlelni tud. A lépés mékénjtéből, egyetlen kézfogásból. Megállapítás szerint például az átfogott kéz jó. Csontos ujjú ember ideges, de mindig lehet rá számítani. Akinek izzad a keze, gyenge karakter. A hosszú kezét nem szeretem, legjobb az erős tenyér. Mindig olyan gazdánál voltam legtovább, akinek erős tenyere volt. Puha kezű ember hiú. Mindig magáról beszél. Egyszer akasztás volt, utána bejött ide egy ember s mondta, hogy ott volt. Nagy elbeszélést csapott belőle. Megesküdtem volna, hogy puha a keze s úgy intéztem, hogy kezét fogjak vele. Puha volt, mint a párna. Várjon! A keményen lépő emberek kedélyesek, a vontatott léptűek zárkóztak. Akik zajosan ülnek le, szeretik a viceket, el is tűrik, a csöndesen leülők nem igen szeretik, ha zavarják őket. A magas beszélfőhangokat nem szeretem, a húzott szavakat se és a hosszan magyarázkodókat. Aki nagyon tagoltan beszél, beképzelt, s aki csak csöndes hangon mosolyog és nem nevet, ravasz és önző. Még sokat tudnék mondani.

A világ slaraffjai kongresszust tartanak Budapesten

Érdekes és különös esemény színhelye lesz Budapest 1934 júniusában. Ekkor gyűlnek össze Budapesten a világ slaraffjai, hogy ötévenként szokásos zsinatjukat megtartsák. Ezidőszerint 279 slaraffiája van a világnak, az Uhuversumnak, ahogyan a slaraffok a világot hívják.

Franciaország kivételével csaknem a világ minden államában vannak slaraffiak. Magyarországon az összeomlás előtt hét slaraffegyesület működött, még pedig a budapestin kívül a soproni, a tatai, a temesvári, brassói, kolozsvári, pozsonyi és nagyszabeni. Hetvenhárom évvel ezelőtt a szabadkőművességből sarjadt ki a slaraffia, melynek egyébként a szabadkőművességtől teljesen eltértek az útjai. Miután a világ valamennyi slaraffiája szoros kapcsolatot tart fenn egymással, a zsinatjaira nagy szerep vár a világ megbékítésének nagy munkájában. A slaraffok hivatalos nyelve az ónémet. Egymást „lulu”-val köszöntik. Ismertetőjelük a fehér tű, amit gomblyukukban viselnek, zászlójuk színe kék-sárga. Minden egyesületnek három főembere van. Az egyik a művészet, a másik a belügy, a harmadik a külügy „minisztere”. A zsinatokra, amelynek célja a 89 paragrafusból álló törvénykönyv és a külön ceremóniálé esetleges hiányainak a pótlása vagy elavult intézkedések revíziója, minden egyesület legátust küld.

A budapesti zsinatnak hivatalosan csak 284 résztvevője lesz, de a legátusokat rendszerint 1—15, esetleg 20 tag is elkíséri, így valószínű, hogy 3—5000 vendége is lesz Budapestnek a slaraffok zsinatja alkalmával. A zsinat sikere érdekében dr. Ripka Ferenc volt főpolgármester megleghangú meghívót küldött a prágai slaraff-központnak.

Magyar földben alussza örök álmát a legfiatalabb Galycin herceg

Lerogyva is mosolyog az anya
Egy pár perc az orosz menekültek között

A rákosi temető dísztermében fekszik felravatalozva a kis 13 éves Andrée Galycin herceg, a cári Oroszország egyik hatalmas családjának idegenbe szakadt sarja. Valamikor fény és pompa vette körül őseit s a 170 milliós hatalmas országot kormányozták. Galycin herceg nagykövetségétől a kis unoka koporsójáig borzalmasat változott a világ s aki egykor fent csillogott a magasban, ma utódjában odakerül egy idegen ország homokos temetőjébe.

Galycin András, a kis orosz herceg, 13 éves korában halt meg a napokban tifuszjárványban. Ajkán már jobban csengett a magyar szó, mint őseinek mélabús szláv nyelve. A 44 éves herceg, a kis fiu édesatyja, ma a Magyar Távíráti Iroda tisztviselője. Itt érte utól a szerencsétlenség: egyetlen fia meghalt. Nem jutott neki fényes temetés, mégis mintha ott láttuk volna az egész nagy Oroszországot. A szakállas pópa misztikus éneke, az ideszakadt emigránsok szomorú szeme elének kápráztatta a régi hatalmas birodalmat. Már tíz halottat is eltemettek, de a kis herceg fellett még szólt az ének s az egész tájat betöltötte az illatos tömjénfüst. A kis halott mellé állt az egész emigráció. Egykori gárdakapitányok és egyéb előkelőségek koportas ruhában... Nem sírt itt senki. Még az anya sem. De a világ minden fájdalma összetolult ezekben a szemekben. Ez a nép már elfelejtett sírni... A könnyük kiapadt... Szinte csodálatos vágyódással nézték az égen uszkáló vándorfelhőket, mintha azt akarták volna mondani: Te vagy köztük a legboldogabb, kis Andrée.

Száz orosz leánya tartotta kezében a magyar rög őszi virágait, hogy majd rádobhassák a kis „nagy úr” koporsójára. A halottaskocsi roskadozott a koszoruktól. S míg a másik parcellában a leg-egyszerűbb halott fölött is felhangzik a zokogás, a kis 13 éves herceget senki

sem siratta. Az anya, a szenvedésekben korán megderesedett hercegnő, szinte csodálatos erőről tett tanúságot. Fájdalmas, összetört arcán valami földöntúli enyhe mosoly jelent meg, mintha a kis fiának bevonulását látta volna a mennyországba. Amikor a hófehér koporsót leengedték az idegen földbe, egy pillanatra mintha megingott volna lába alatt a talaj, mindenki attól tartott, hogy a sírba rogy, de a következő pillanatban felvetette büszke fejét s rámosolygott a fellegekre. Csak akkor lábadtak könnybe a szemek, amikor a dalárda az orosz himnusz énekelte. Nem a halottat, hanem hazájuk elvesztését siratták.

Előttünk, akik ezt a temetést végignéztük, örökre megfejtethetlen kérdés marad az orosz nép lelki világa. Sokszor csodálkoztam, amikor a fronton tízezerszámra estek el, anélkül, hogy a félelem legkisebb jelét is mutatták volna. Ugy látszik, náluk a halál megdicsőülés s a legnagyobb fájdalmat is legyőzi az a mély vallásosság, amely lelkükben él. Szinte elképzelhetetlen, hogy ebből a misztikus népből teljesen ki tudják ölni a vallást. A mely anya szívettépő fájdalomában a szívmegezakadás küszöbén is mosolyogva tud tekinteni az égre, mert hiszi, hogy gyermeke ott él most örök boldogságban, annak oly mély vallásos meggyőződésének kell lennie, ami erősebb minden földi erőszaknál. Csak az apa nem tudott kimenni a temetőbe... Ő talán nem bírta volna idegekkel.

Szegény kis Andrée pedig sohasem látja meg azt az országot, ahol ily vasidegzetűre nevelték a pópák és cárok a világ legjámborabb fajtáját. A birtokukat elvehették a vérengző kommunisták, de az Istenüket elvenni sohasem tudják. A halál előttük közömbös dolog, de a hazájuk elvesztése könnyetfakasztó szent fájdalom.

vitéz Pölöskei János.

Kilencmillió mázsával több a tengeri-termés, mint tavaly

A földművelési minisztérium ma vétsjelentést adott ki:

Az őszi szántási és vetési munkálatok a legtöbb helyen akadálytalanul befejezéshez közelednek. A korábban elvetett őszi búza, őszi rozs és őszi árpa már jól ki is kelt és szépen fejlődik.

A búza terméseredménye a közepesnél gyengébb, 15,946.628 métermázsa.

Ez évi búzatermésünk tehát a múlt évi termésnél mintegy 3,798.500 métermázssal kevesebb.

A rozs a közepesnél jobb termést adott. Az eredmény: 8,180.622 métermázsa, 2,675.700 métermázssal több, mint tavaly.

Az árpa terméseredménye: 7,075.588 métermázsa, 2,314.600 métermázssal több a tavalyinál.

A zab a közepesnél gyengébb termést adott. Az eredmény: 2,831.930 métermázsa, 891.500 métermázssal több, mint a múlt évben.

A tengeri törése és betakarítása már mindenütt megtörtént. A terméseredmény igen jó: 24,358.177 métermázsa. Idei szemestengeritermésünk tehát

mintegy 9,181.300 métermázssal több a múlt évinél.

A burgonya késői fajtáinak szedése és betakarítása is majdnem mindenütt elvégeztetett. A terméshozam általában véve a közepesnél gyengébb. Becslés szerint 16,852.329 métermázsa, 2,377.400 métermázssal több a múlt évi termésnél.

A cukorrépa terméseredménye közepes: 8,784.311 métermázsa, tehát a múlt évi termésnél mintegy 877.700 métermázssal kevesebb.

Az ország vetéseinek mostani állásáról a következő kép alkotható.

A búza közepesnél gyengébb, a rozs és árpa közepesnél jobb, a zab a közepesnél gyengébb, a tengeri igen jó, a burgonya a közepesnél gyengébb és a cukorrépa közepes terméshozamot ad.

A káposzta javult. A fejek kicsinyek, de kemények és egészségesek. A termés jó közepesnek mondható.

A szüret majdnem mindenütt befejeződött. A termés mennyisége némely kerületben lényegesen kevesebbre tehető a múlt évinél. A must minősége jó, főképpen a később szüretelt szőlőknél.

Külpolitikai események

Újból forrong Jugoszlávia

A szerb király ismét Szrszkicset nevezte ki miniszterelnöknek, de ezzel csak fokozódott Jugoszlávia válsága. A kormány pártjában máris szakadás állott be. Belgrádban és Zágrábban új alkotmány kidolgozásán fáradoznak, amely szerint Jugoszlávia a jövőben szövetséges állam alakulna, melynek közponjai Belgrád, Zágráb, Laibach és Sarajevó lennének. De ahórvátok függetlenségi mozgalmát már ez sem elégti ki. A katonaság és a szabadcsapatok között újra fellángoltak a harcok. Érdekes, hogy sok helyen a szerb katonaság a szabadcsapatokhoz csatlakozott. Otcacsacs és Goszpics karszárnyából rengeteg fegyver tünt el s mind a szabadcsapatok kezére jutott. Több katonatisztet letartóztattak.

Bukarestben magyar ellenes tüntetések voltak

Az oláhok látják, hogy a magyar béke-revizio gondolata az egész világon tért hódít, tehát ennek ellensúlyozására vasárnap nagy revízióellenes gyűlést tartottak Bukarestben. Egy magyar újságíró, aki a Magyarország ellen uszító szónoknak közbeszólt, a tömeg véresre verte.

Benes cáfolja a cseh-magyar határkiigazítás híreit

A prágai külügyi bizottságban Szivák tót képviselő szóba hozta, hogy a Felvidéken egész nyíltan beszélnek a cseh-magyar határkiigazítás híreit. Benes indulatosan tagadta, hogy bármily formában szó lett volna a két állam között a határkiigazításról. Ez természetes is, mert holmi kis határkiigazítással a magyar revízió kérdését megoldani nem lehet.

Drozdy Győző végleg hazajött Amerikából

Drozdy Győző, a pacsai, majd a kiskomáromi kerület volt képviselője a múlt pénteken végleg haza érkezett Amerikából. Genuába szállt ki a hajóról s onnét autón tette meg az utat Budapestig. Pár napot Olaszországban töltött s részt vett Mussolini néhány nagy gyűlésén, amelyet a fasizmus tízéves évfordulójára rendeztek.

Drozdy újból bele akar kapcsolódni a politikai életbe s már meg is kezdte ezirányú tárgyalásait. Drozdy ügyes és tehetséges szervező erő, s amint halljuk, kormánykörökben is rokonszenvenvel fogadták megérkezését annál is inkább, mert az amerikai revíziós mozgalomnak nagy szolgálatokat tett. Ugy hisszük, hogy Drozdy rövidesen elfoglalja helyét a magyar parlamentben is, ahonnan a Bethlen-rendszer oly igazságtalannul kikapcsolta.

Merítsünk erőt a magyar multból és olvassuk el

JULIER FERENC

Magyar hadvezérek

most megjelent könyvét. **Bulcsu vezértől — Görgei tábornokig** előttünk vonulnak fel a magyar hadtörténet nagy alakjai, mint ékes bizonyosságai a magyar faj hősiességének. — **Árva vászonkötésben 12 P**

Kapható a Stádium Sajtóvállalat Rt-nál Budapest, VI., Rózsa-u. 111.

Hóman és Friedrich harca Székesfehérváron

A székesfehérvári kormánypart Hóman Bálint kultuszminisztert kérte fel a jelöltség elvállalására. A miniszter a jelölést elfogadta s máris leutazott a kerületbe, ahol tisztelő és ismerkedő látogatást tett a város vezetőinél, valamint az egyesületekben. Az ajánlásgyűjtések teljes erővel folynak. A kultuszminiszter az első napon kétezer ajánlást kapott. A programbeszédét vasárnap délelőtt tartja meg, amelyre nagy előkészületeket tettek Székesfehérváron.

Friedrich István, az ellenzék jelöltje szintén megkezdte az agitációt. Friedrichet a városi ellenzéki érzelmi lakossága, a legitimisták egyrésze, a szocialisták és a független kisgazdák szervezeteinek egyes csoportjai támogatják. Meglehetősen erős ellenfélnek mutatkozik, de azért a városból nyert értesülésünk szerint Hóman győzelmét biztosra veszik. Ha Friedrichet megválasztanák, lemondana budapesti mandátumáról s helyette Odessalchi hercegné, Andrassy Klára grófnő lenne a budapesti keresztény ellenzék képviselője.

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara a tejrendelet megváltoztatását kéri

A Duna-Tiszaközi Mezőgazdasági Kamara Kecskeméten tartott állattenyésztési szakosztályi gyűlésének legfőbb tárgya a tejértékesítés kérdésének megbeszélése volt, ami ma a mezőgazdaságnak egyik legfontosabb megoldandó kérdése.

A kérdés előadója Bauer Imre nagybérlő volt.

A tejrendelet — szerinte — akként volna módosítandó, hogy megfelelő áron maximálni kellene a budapesti és a vidéki városok fogyasztói tejárát, minimálni a termelőknek fizetendő árakat és e két árhatár között szabaddá tenni az értékesítést akként, hogy legyen szabad minden termelőnek, aki aláveti magát a szükséges egészségügyi ellenőrzésnek, tejtét közvetlenül beszállítani a fogyasztóhoz. Ez a lehetőség biztosítaná a verseny teljes szabadságát, biztosítaná a fogyasztói érdekeket, a telepi költségek kikapcsolásával és végül nem tompított, hanem valódi teljes tejet juttatna a fogyasztóknak, vagyis olcsóbb és jobb tejjel emelné a fogyasztást.

Dr. Gesztelyi Nagy László igazgató szerint kimondandó volna, hogy a legalább 100 liter tejet termelő gazdáknak joguk legyen a tejet közvetlenül a fogyasztókhoz juttatniok. A kisebb termelők pedig tejszövetkezetek alakítása révén kapcsolódhatnak bele a fogyasztóközönség közvetlen ellátásába, amire azért is nagy súlyt helyez, mert a jelenlegi viszonyok között megtörténik az is, hogy a budapesti fogyasztó a fejés időpontjától számítva 72 órást tejet kap. Az árkiegészítő alapról kölcsönt lehetne folyósítani a tejtermelő gazdák és szövetkezetek részére szükséges higiénikus berendezések beszerzésére, amit fokozatosan letörleszthetnének a naponként szállított tej árából eszközözendő kisebb levonással.

Hány orvos van a világon?

Az Orvosszövetség nemzetközi főtítkársága, amely Párisban székel, most adta ki statisztikáját, amely szerint az Egyesült-Államokban 92.000, Nagybritanniában 41.800 és Franciaországban 26.200 orvos működik. Még érdekesebb azonban az az összeállítás, amely megállapítja, hogy hány lakosra esik egy orvos Ebből a táblázatból kiténik, hogy Ausztriában 837 lakosra jut már egy orvos, Spanyolországban 1010-re, Kanadában 1066-ra, Svájcban 1140-re, Németországban 1237-re, Belgiumban 1460-ra, Svédországban 2660-ra, Romániában 2879-re, Lengyelországban 3100-ra és Jugoszláviában 3450-re.

Természetesen, minket az érdekel a legjobban, hogy milyen a helyzet nálunk? Sajnos, egy cseppet sem mondható rózsásnak. Még pedig azért, mert az orvosok legnagyobb része városokban, főként Budapesten telepszik le, így a vidék, főként a tanya és a falu orvosi ellátás nélkül nyomorog.

GAZDASÁGI ÉLET

600 ezer pengőről 30 ezer pengőre csökkent a szeszadó a Badacsony vidékén

A gazdaközönségnek régi kívánsága, hogy adjuk meg a kisembereknek is a szeszfőzés jogát. Óriási értékek pusztulnak el, amelyből az államkincstárnak is mérhetetlen kára van. Hogy ez mennyire igaz, bizonyítja az egyik tapolcai lapnak az alábbi, adatokkal alátámasztott cikke, mely a következőket tartalmazza:

„A Badacsony borvidéken nemrég még 24 pálinkafőzde volt üzemben átlag évi 8 hónapon át; ezek a szeszfőzdek törkölyből kifőztek 6—7000 hl pálinkát, így 600.000 pengő szeszadót kapott a kincstár. A múlt évben csak 10 szeszfőzde volt vidékünkön üzemben, legtöbb csak néhány héten át, a termelés 300 hl volt, ami után a kincstár jövedelme nem 600.000 pengő volt, hanem csak 300.000 pengő.

Nem kell részleteznünk, hogy ezt a visszaesést mi okozta: pontosan beszámolnak az okokról a vidéki pénzügyi biztosok jelentéseikben. Saját közvegeitől megkaphatja a felvilágosítást az új pénzügyminiszterünk.

Évek óta pálinkafőzésre alkalmas ilyen jóminőségű törköly nem volt, mint ezidén. Arról van szó: semmivé legyen ez a nagy érték, a törköly, ami békeében tekintélyes jövedelmet adott a gazdának, vagy pedig biztosítja a felhasználását.

A kincstárnak abból nincs haszna, szeszadóbevétele, ha a gazda nem tudja értékesíteni a törkölyét, ez beigazolódott a múlt évben. Tegyen egy kísérletet a kincstár: a mindent vagy semmit álláspontját adja föl, tegye lehetővé a szeszadó leszállításával a törkölyfőzést: óriási értéket ment meg a gazdasági élet számára és magának is jelentős bevételi forrást biztosít.”

Szinte csodálkozunk, hogy az állam még erről az önkéntes adóról is lemond a szesz-kartel érdekében. Reméljük, hogy az új kormány meghozza a szükséges intézkedéseket.

A kormány teljesítette a vámörklő malmok kívánságait

Amint ismeretes, a vámörklő molnárok erős akciót indítottak, hogy valahogy kieszközöljék a bolettarendeletnek többirányú megváltoztatását. A kormány most adott ki egy rendeletet, amely az előbbi lényegesen megváltoztatja.

A malmok kívánságához képest a „Tájékoztató”-ra vonatkozó szabályokat a rendelet lényegesen enyhíti. A jövőben a „Tájékoztató”-tól eltérő kiörklést is végezhetnek a malmok.

A vámörkléssel kapcsolatos megtakarításokat a rendelet a vámkeresménnyel vonja egyenlő elbírálás alá, s ezzel az intézkedéssel a vámörklést bizonyos mértékkel jövedelmezőbbé teszi.

Az úgynevezett csúvározást a rendelet kereskedelmi örkléssé minősíti, s ezzel honorálja a malmoknak azt a kívánságát, hogy a vámörklésben való csúvározás megakadályoztassék.

A rendelet ezenkívül a könyvvizetés és a szállítóárcák tekintetében tartalmaz könnyítést és a szállítójegyek kezelésére vonatkozóan kisebb változtatásokat tesz.

A rendelet november 6-án lép életbe, de módot nyújt arra, hogy a Tájékoztatóval kapcsolatos könnyítések az elszámolásnál 1932 augusztus 1-étől kezdve vétessenek figyelembe.

A JÖVŐ ÉVBEN IS MEGRENDEZIK AZ ORSZÁGOS MEZŐGAZDASÁGI KIÁLLÍTÁST. Az országos mezőgazdasági kiállítás rendezőbizottsága Jeszenszky Pál udvari tanácsos elnöklésével gyűlést tartott, amelyen dr. Konkoly-Thege Sándor, az OMGE főtítkára részletesen beszámolt a jövő évi országos mezőgazdasági kiállítás megtartása céljából tett előkészületekről. A kiállítás időpontjára nézve úgyszólván az összes gazdák a tenyészállatellátás és beszerzés szempontjából az eddigi időszak fenntartását javasolták. Az érdekelt állattenyésztők határozott óhajához képest a rendezőbizottság az országos mezőgazdasági kiállítás időpontját 1933 március 23—27. napjaiban állapította meg.

Kik kérhetik a gazdaságok felfüggesztését?

Lapunk multheti számában már ismertettük az új gazdavedelmi rendeletet, amely szerint az eladósodott gazda kérheti a végrehajtás alóli felmentését. Olvasóink közül sokan nem értették meg a rendelet lényegét és azt kérdezték, mennyit tesz ki a kataszteri tisztajövedelem 15, illetve 20-szorosa?

Vegyünk tehát egy alapszámot. Ha egy kataszteri hold föld tisztajövedelme 15 pengőt tesz ki, akkor az 50 holdon felüliek akkor kérhetik a kedvezményt, ha a holdankénti adósság a 300 pengőt meghaladja. Az 50 holdon aluliak már a holdankénti 250 pengős eladósodás esetén is kérhetik az árverés felfüggesztését. A házas beltelekkel rendelkező földmunkások a kedvezményt akkor kérhetik, ha tartozásuk a házadó alapjának négy és félszeresét meghaladja.

Mi a feltétele a kedvezménynek?

1. Az adótartozásnak egy fillérrel sem szabad többnek lenni, mint 1931 december 31-én. Tehát az ideai adót feltétlen ki kell fizetni.

2. A tartozások egy negyedévi kamattal ki kell fizetni, az elmaradt kamatokról pedig váltót adni.

3. Ha a váltó a rendelet életbelépte után jár le a lejárat előtt 3 nappal meg kell fizetni a kamatot.

4. Törlesztéses kölcsön esetén az egy év alatt járó részletet pontosan kell fizetni, de az elmaradt törlesztést az egy év alatt nem követelhetik.

A végrehajtási és árverési tilalom a köztartozásokra, tehát az adókra nem terjed ki. Ha az adós a fenti feltételeknek eleget tett, bélyegmentes beadványban kérheti a bíróságtól az árverés és foglalás felfüggesztését.

A MAGYAR NEMZETI BANK jegyforgalma 79.3 millió pengővel emelkedett. Ezt az ultimóval és lakbérnegyeddel kapcsolatos igények idézték elő. A váltótárca 48.3 millió pengővel, a kézirátlogra adott kölcsön állománya pedig 2.9 millió pengővel növekedett. Az állami girószámlákról 33.8 millió pengő, egyéb számlákról pedig 4.2 millió pengő kifizetés történt, úgyhogy a girókövetelés állománya összesen 38 millió pengővel csökkent. Az érckészlet a váltópénzkifizetésekkel együtt 2 millió pengővel apadt.

SZINARANY ÁRA az elmúlt héten kilogrammonként 4870—4855 pengő volt.

ORSZÁGOS VÁSÁROK

SZOMBAT, 12. Cibakháza, Gyoma, Makó.
VASÁRNAP, 13. Budapest, Gyoma, Makó, Szabadszállás.
HÉTFŐ, 14. Gyöngyös, Hajdúböszörmény, Halászi, Kápolna, Kocsér, Lovászpatozna, Mátészalka, Mohács, Nágócs (pót), Nagyatád, Nógrád, Ózd (országos), Sárbogárd, Solt, Sopron, Szekszárd, Szigetszentmiklós, Szigetvár, Tiszacsege, Tiszaszentimre.
KEDD, 15. Borsódnádasd, Gelej, Jánosház, Lőrinci, Nagyrákos, Pölöske, Solt, Sósút, Szikszó (havi).
SZERDA, 16. Bajna, Balmazújváros, Csorna, Hegyfalva, Hőgyész, Kiskunhalas, Lőrinci, Rudabánya, Székesfehérvár (havi), Vértesacska.
CSÜTÖRTÖK, 17. Alcsut, Bajna, Celldömölk (havi), Keszthely, Pátka, Putnok (havi).
PÉNTEK, 18. Aszód, Békés, Csenger.
SZOMBAT, 19. Békés, Endrőd, Háromfa, Rédcis, Somogyzil, Sümeg, Szegvár.

Piaci árak

Gabonák

Búza, tiszai, 77 kg 12.75—13.00, 80 kg 13.25—13.95, felsőtiszai 77 kg 12.30—12.50, 80 kg 12.75—12.90, jászszági 77 kg 12.45—12.65, 80 kg 12.90—13.05, fejmegyei és dunántúli 77 kg 12.40—12.55, 80 kg 12.30—13.10, pestvidéki és bácskai 77 kg 12.30—12.40, 80 kg 12.75—13.00, rozs, pestvidéki 7.00—7.10, egyéb 7.00—7.20, árpa, takarmány, elsőrendű 9.00—10.10, másodrendű 9.75—0.90, sörárpa, felvidéki 11.00—13.75, egyéb 10.50—11.50, zab, elsőrendű 10.10—10.50, másodrendű 9.90—10.00, tengeri, tiszai és egyéb 6.90—7.00, korpá 7.00—7.15, 8-as liszt 10.45—10.60, repce 25.00—25.75, köles, vörös 7.75—8.00, lucerna 120—130, lóhere 78—85, szöszös bükköny 18—20 P mázsánként.

Budapesti vágómarhavasár

Eladatlanul visszamaradt 17 darab. Árjegyzés élőszűlyban: Bika, magyar, II. rendű —.35, bika, tarka I. r. —.48 —.52, kivételesen —.54, II. r. —.35 —.47, II. r. —.24 —.31, ökör, magyar II. r. —.35 —.50, III. r. —.24 —.32, ökör, tarka I. r. —.55 —.64, kivételesen —.80, II. r. —.34 —.50, III. r. —.29 —.32, tehén, magyar II. r. —.32 —.42, III. r. —.24 —.31, tehén, tarka I. r. —.50 —.58, kivételesen —.62, II. r. —.30 —.48, III. r. —.24 —.28, növendék (éves) —.32 —.48, kivételesen —.50, kicsontozni való —.15 —.22 pengő kg-kint.

Borjuvásár

A vásár irányzata élénk volt, az árak kg-kint 2 fillérrel emelkedtek. Jegyzett árak: Élő borjú, belföldi szopós: I. r. —.68 —.76, II. r. —.60 —.66, III. r. —.50 —.54 pengő kg-kint

Tenyészmarhák és jármosókörök

Árak: I. r. belföldi jármosókör (tarka) —.44 —.48, I. r. belföldi jármosókör (fehér) —.44 —.48, I és féléves üszök —.40 —.45, I és féléves tinók —.35 —.40 P kg-kint.

Budapesti sertésvásár

Prima urasági 1.14—1.18, prima szedett 1.08—1.12, közép —.94—1.02, könnyű, jobb —.86—0.92, könnyű, silány —.78—0.84, öreg, urasági —.98—1.02, öreg, szedett —.86—0.92, angol, sonkamalac —.76—0.96, hús 1.10—1.20, zsír 1.88—1.90, szalonna 1.60—1.62, hasított félsertés 1.46—1.56, szalámihús —.88 —.90 P. A beállítani való soványsertés páronként 120—160 kg-ig 1.05—1.10 P. A pénteki vásárra a felhajtás 618 darab volt.

Zöldség és gyümölcs

Zöldség: Sárgarépa —.09 —.18, petrezselyem —.12 —.20, zeller —.36 —.40, kalarábé —.16 —.20, kafiol —.20 —.50, vöröshagyma —.10 —.14, fokhagyma —.40 —.80, cékla —.10 —.20, fejeskáposzta —.06 —.12, kelkáposzta —.06 —.12, vöröskáposzta —.12 —.24, fejesaláta —.02 —.10, torma —.50 —.160, burgonya, őszi, rózska kg-ja —.12 —.28, tök (főző) —.12 —.24, paradicsom —.18 —.40, vajbab —.50 —.1.40, zöldborsó —.60 —.1.20, zöld tengeri csövenkint —.05 —.07, sóska —.26 —.40, paraj —.36 —.60. A forgalom közepes, az árak ingadoznak. — Gyümölcs. Alma —.24 —.1.40, birsalma —.20 —.70, körte —.48 —.1.80, szilva —.40 —.1.20, őszi barack —.80 —.2.40, naspolya —.70 —.1.60, szőlő —.20 —.1.20, dió —.80 —.1.50, gesztenye —.40 —.1., mandula —.60 —.80. A forgalom közepes, az árak ingadoznak.

Baromfi és tojás

Elő baromfi: csirke, darabja —.90 —.2.40, tyúk darabja 1.80—2.80. Leölt baromfi: hízott lúd és ruca kg-ja 1.30—1.70, csirke kg-ja 1.80—2.40, tyúk kg-ja 1.50—1.80, libamáj kg-ja 3.—5.— P. A forgalom közepes, az árak ingadoznak. Tojás darabja —.08 —.11. A forgalom közepes, az árak emelkedtek.

RÁDIÓ

VASÁRNAP, NOV. 13.

10: Egyházi zene és szentbeszéd. 11.15: Evangélikus istentisztelet. Utána Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. Majd Operazene. E hangverseny szünetében: „Rádiókrónika”. 2: Gramofonhangverseny. 3: A földmívelésügyi minisztérium rádió-előadássorozata. 3.45: Iskolánkívüli népművelés. 4.30: Cimbalomhangverseny. 5: Olasz hangverseny. 7: Novella. 7.30: Sport- és löversenyeredmények. 7.45: Tarka-est. Utána kb. 9.30: Időjelzés. Majd cigányzene. 10.30: Másfélóra könnyűzene.

HÉTFŐ, NOV. 14.

Minden hétköznap -2.45: Hírek, élelmi szerárak, piaci árak, árfolyamhírek. 4: Asszonyok tanácsadója. 5: Hangverseny. 6.15: Német nyelvoktatás. 6.40: Gramofonhangverseny. 7.45: Orgonaeste. Utána kb. 9.45: Időjelzés, hírek, időjárásjelentés. Majd jazz-zene. 11: Cigányzene.

KEDD, NOV. 15.

2.45: Hírek, élelmszerárak, piaci árak, árfolyam. 4: „Egy ismeretlen ősmagyar falu”. 5.30: Jazz-zene. 6.3f: Francia nyelvoktatás. 7: Operatrézletek. 8.30: Előadás. 9: Gramofonhangverseny. Közben 9.50: Időjelzés, hírek, időjárásjelentés, löversenyeredmények. 10.45: Cigányzene.

SZERDA, NOV. 16.

2.45: Hírek, élelmszerárak, piaci árak, árfolyam. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Gramofonhangverseny. 6: Olasz nyelvoktatás. 6.20: Cigányzene. 7: „A jó színház”. 7.30: Operaház előadása. Az I. felv. után: Időjelzés, hírek. Az előadás után kb. 10.15: Időjárásjelentés. Majd szalonzene.

CSÜTÖRTÖK, NOV. 17.

2.45: Hírek, élelmszerárak, piaci árak, árfolyam. 3.30: A rádió diákkézlője. 4: Mária felolvasása. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Földmívelésügyi rádióelőadás. 5.30: Cigányzene. 6.45: „Nagyatádi Szabó István”. Nagy Sándor dr. előadása. 8: Velencei-est. 9.20: A rádió külügyi negyedórása. 9.35: Hangverseny. A hangverseny után kb. 11: Jazz-zene.

PÉNTEK, NOV. 16.

3: Hírek, élelmszerárak, piaci árak, árfolyam. 4: „Napi jeremiád”. 4.30: Cigányzene. 5: „Iparművészetünk helyzete”. 6: „Franciska Berlinben”. 7: „A turáni alföld”. Az I. felv. után: Pontos időjelzés, hírek. Az előadás után: Időjárásjelentés. Majd cigányzene.

SZOMBAT, NOV. 19.

1: Pontos időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.45: Hírek, élelmszerárak, piaci árak, árfolyam. 4: Gyermekejátékosóra. 5: „A nagyherceg”. Novella. 5.30: Magyar nóták. 6: Mit üzen a rádió. 6.30: Hangverseny. 7.45: Énekes István előadása. 8.15: Vígjáték-előadás a Studióból. „Egy túlbuzgó fiatalember”. 10: Szalon- és jazz-zene.

Kiadóhivatali üzenetek

Ifj. Bolla Sándor, Adorjánháza. Előfizetése 1932 május 1-ig rendezve.

Buvár Márton, Királyhegyes. Rendezve 1932 XI. 30-ig.

Kiss Mihály, Gyöngyös. Előfizetése 1931 szept. 15-ig rendeződött a küldött 5 pengővel, hátraléka okt. végéig 10.80 pengő.

Kcsor Ferenc, Pély. Rendezve 1932 febr. végéig.

Csigó Jáni János, Sopronkövesd. Hátraléka 1932 okt. végéig 6.30 pengő.

Borsos Sámuel, Püspökladány. Rendezve 1933 május 1-ig.

Kácsor Ferenc, Pély. Rendezve 1932 okt. végéig 14.60 pengő. Kérését teljesítjük.

Ifj. Sipos István, Gálosfa. Rendezve 1932 XII. 1-ig.

FEKETE SZEM ÉJSZAKÁJA

SZÍNŰ HARMOS FELVONASBAN

Irták: Pölöskei János és Márton Barna

(22.)

RUMBURGERNÉ (Összetolta az asztalokat. Sürög-forog, rendezkedik. Majd a pezsgős üvegeket ráteszi az asztalra. Virágokat rendezget): Csak mulatni. Csak jókedvűnek lenni. Csak élni! Ezt szereti a Rumburger mama. (Elmegy.)

CSETNEKY (Leült. Maga mellé ülteti Katikát is): Ma jó kedvem van! Ma mulatni akarok. S amit Csetneky Ottmár, Félix Szaniszló gróf akar, az meg is szokott történni. (Az asztalra vág.) Cigányt ide.

PINCÉR: Igenis. Cigány. Azonnal. (El.) RÓZSI: Na ez jó. Maga most ez as isteni gondviselés — méltóságos úr.

CSETNEKY: No persze, hogy persze. Egy gróf mindig az isteni gondviselés Magyarországon. Hát jó. Vagyok és leszek az isteni gondviselés. S mi a dolgom?

RÓZSI: Nehéz helyzet, nehéz. Szerelmi ügy. Wéber öngyilkos akar lenni a Katika miatt. Már a revolverét fogdosta éppen, mikor a mentőangyal megjelent a láthatáron.

CSETNEKY: Kicsoda az a mentőangyal?

RÓZSI: Ki más? Maga!

CSETNEKY: Én? Na, jó. De nem tudom, hogy nem csalódnak-e ebben a mentőangyalban. Mert én ma nagy elhatározással jöttem ide.

WÉBER: No. Ebből megint mi süti ki? CSETNEKY: Csak az igazság, kedves zugbankosom.

RÓZSI (Kacag): Ahogyan ezt mondja! Lehetetlen nem kacagni rajta.

KATIKA: Halljuk. Ez érdekes. Mi süti ki ebből.

CSETNEKY: Csak bízzák rám. Én már határozotam. Mindenben határozotam. Kidolgozott hindentervem van.

WÉBER (Kellemetlenül fészengve): No, hadd halljuk azt a haditervet.

CSETNEKY: Hölgyeim és uraim. Egy szó, mint száz — rövid leszek. (Feláll, vendéghívó mozdulatokkal): Hölgyeim, uraim. (Pisztolyt tesz az asztalra.) Senki innen el nem mozdul. Különben: lövök. Éjjelég a vendégeim. És Csetneky Ottmár Félix Szaniszló éjjel előtt még sose engedte el a vendégeit. Tehát ezt jó lesz megjegyezni.

WÉBER: És ha tiltakozott?

CSETNEKY (Fölényesen): Akkor még inkább itt maradnak. Mert én most már nyíltan beszélek. Most hölgyeim és uraim — úgy lehet — a halál küszöbéről beszélnek és a halál küszöbén nem szokás hazudni.

WÉBER (Felugorva, idegesen): De mi féle komédia már ez...

CSETNEKY (Nyugodtan, egész hideg vérrel nyúl a pisztolyhoz. Felemeli): Csend! Tessék leülni.

WÉBER (Látja, hogy fél. Mozogva, elégedetlenkedve leül): Ez erőszak. Ez ellen tiltakozom.

CSETNEKY (Fölényesen): Azt szabad. Megengedem.

KATIKA: De mondja hát tovább, méltóságos úr. Nem zavarjuk.

CSETNEKY: Csak türelem, rózsabimbó. Mindenre sor kerül. Tehát folytatom. Éjjelég együtt vagyunk. Mikor a ferencesek templomának nagy órája elüti az éjjéli egyet — még egyszer összekoccannak a poharak — még egy „éljen” — s aztán...

WÉBER (Kellemetlenül fészeng): Aztán?...

CSETNEKY (Hideg fölénnyel): Két férfi megindul a Városi erdő felé.

WÉBER: Éjjelkor? Talán boszorkánytáncra?

CSETNEKY: Nem, hanem egy kis amerikai párbajra.

MIND: Ugyan! Gróf úr.

CSETNEKY: Igen. Ezt én mondom. Én. Csetneky Ottmár Félix Szaniszló gróf — aki nem szokott a szavaival játszani.

WÉBER: Megbocsátsz, gróf uram, de ez... de ez...

CSETNEKY (Mellén összefonta a karját): No! Fejezd csak be, zugbankarom.

WÉBER (Dühösen verni kezdi az asztalt): Ez... ez örültség! Ez középkor. Miféle terror ez! Ilyet ma már csak éretlen jogászgyerekek csinálnak — vagy borgélyesédek —. De nem komoly férfiak.

CSETNEKY (Kacag a Wéber dühöngésén): Vége? Vagy még tart a roham?

WÉBER: Én ebbe nem megyek bele. S ha kell, akár erőszakkal is megakadályozom ezt a bolondságot. Kivel akarsz te amerikai párbajt vívni, gróf úr a Városi erdő szegélyén.

CSETNEKY (Foghegyről): Egy bizonyos Wéberrel, aki tudomásom szerint nemcsak banküzetekkel foglalkozik — hanem...

WÉBER: Hanem?

CSETNEKY: Hanem azzal is, hogy hajszálakat ereszt a gavallér emberek leveisébe. Női hajszálakat, ugyanis.

WÉBER: És ezt már hogy értem?

CSETNEKY: Ahogyan akarja. Amit mondtam — mondtam. Ma éjjeli egykor amerikai párbajt vívunk. Vagy én — vagy te! De ketten együtt — azt nem.

KATIKA: De csak nem komolyan mondja ezt, gróf úr?

CSETNEKY: Halálos szent komolysággal. A végrendeletemet ma el is készítettem. Matolesy ügyvédnél van letétben.

RÓZSI (Kacag): Na, Katikám. Akkor biztosan mi is örökösök vagyunk.

CSETNEKY: Ez úgy lesz. De most már ne is beszéljünk erről többet. Most mulassunk. Cigányt ide! Hol az a cigány?

(Cigányok bejönnek.)

PRIMÁS: Itt vagyunk, méltóságos úr. Tessék parancsolni? (Hallgatnak.)

CSETNEKY (Felbontotta a pezsgős üveget. Töltött.) Azt a nótát-e, amit a multkor mondtam neked. A Katika nótáját.

PRIMÁS: Igenis, instálom. A Fekete szem éjszakája...

CSETNEKY: Azt, igen. Be szép nóta. (Énekelni kezdi.) No! Katikám.

KATIKA: Nem Nem azt... Csak azt ne...

CSETNEKY: De miért? Miért ne? Hisz a multkor azt mondta, hogy ez az egy nóta mindig a fülében cseng.

KATIKA: Igen. Ezt hallottam utoljára a falumban.

CSETNEKY: Talán valaki ezt húzhatja az ablaka alatt? A babája, mi?

KATIKA: Igen. Ezt húzhatja a — völegényem.

PRIMÁS: Mi jobban játszunk ám, kisasszony. Ide hallgasson.

KATIKA (Elveszi a vonót a primástól. Az asztalra dobja): Sose játszd. Ezt hagyd meg nekem. Ezt nem engedem, hogy valaki elrabolja tőlem. Ez az én emlékem.

CSETNEKY: Hát ez megint mit jelent? Összeesküvés?

RÓZSI: Látják, látják. És még engem tartanak veszélyesnek. Nézzék csak meg ezt a kis újlányt. Ez aztán tudja magukat táncoltatni. Így kell maguknak. Megérdemlik. Bravó, Katikám. Csókollak.

(Folytatjuk.)

Borkereskedő. Kérjük azt a gyöngyösvidéki borkereskedő táboratagunkat, aki boreladásra hirdetést küldött be hozzánk, szíveskedjék a közlendő szöveget megegyszer beküldeni, mert az a nyomdában elvészett. Másként is készséggel állunk szolgálatára s így a szöveg beküldését kérjük.

„Szenvedő” Levelüket eljuttattuk a pénzügyminiszterhez s reméljük, hogy eredménye lesz.

Ökrös János. Kedves, szellemes sorait köszönjük, azonban a mostani sok eseményre való tekintettel nem tudunk neki helyet szorítani.

Kámán Mária. A kért bélyeg beérkezett. Kérvényét, felszerelve ajánló sorokkal, áttettük a földmívelésügyi minisztériumba.

Serke Pál. A levelet illetékes helyére juttattuk. Reméljük, meg lesz a fogantatja.

Tar Mihály. Semmiféle titkos szervezkedésről nincs tudomásunk. Ilyeneket ne támogassanak, mert nincs rájuk szükség.

Bodó Gábor. Biztosítása ügyében ártunk a biztosítótársasághoz s mihelyt válaszukat megkapjuk, azonnal küldjük.

Fábián Gábor. A kért keresztnevek jelentőségét illetően ártunk a Tudományos Akadémiához, de azt írták, hogy az könyv, amely a keresztnevek jelentőségét tárgyalta, kifogyott. Ha újból megjelenik, megkapjuk s akkor majd alkalomadtán közöljük.

Veréb Mihály. A Nemzeti Radikális Párt központi határozata értelmében nem adja fel önállóságát, de nem célja a Gömbös-kormányt elgáncsolni abban, ami felfogásának megfelel. Mi önnek és társainak a józan meggyőződésére bízunk, hogy milyen álláspontot foglaljanak el.

Gáspár Ferenc. A borvásárlásokat nem a miniszterelnök intézi, hanem az egyes katonai és csendőrségi parancsnokságok. Forduljon a legközelebbi csapatparancsnoksághoz.

Koczka Jánosné. Érdeklődtünk katonafia szabadságolási ügyében, de azt a választ kaptuk, hogy a másik fiú távolléte nem olyan természetű, hogy a katonafiú kérését meg lehessen oldani. Erre nincs törvényes lehetőség. Egyébként ügyis hamarosan leszerel. Mire az új kérvényt elintéznék, az meg fog történni.

Többeknek. 1920 januárjában 33.90 papírkorona ért egy aranykoronát, decemberben pedig már 87.42 korona. Egy aranykorona 1.15—1.20 fillérnek felel meg.

Gazdahirdetés

É rovalban a gozdk által leadott hirdetés szavanként 4 filler

ELADOM

családi okok miatt étkezőm és kávézóm. Jogot megszerzem vidékinek. Ára: 900 pengő.

Kovács Gábor,
Budapest, István-út 3. sz.

Felelős kiadó: Takács Károly.
Főmunkatárs: vitéz Pölöskei János.